

Kerncijfers

STATISTISCH OVERZICHT VAN BELGIË

2018

Beste lezer,

2018 begon voor Statbel als een bijzonder jaar. We introduceerden Statbel als naam. We lanceerden een gloednieuwe website. We kozen voor een nieuw logo en nieuwe huisstijl.

Al die veranderingen zijn niet louter esthetisch. Ze onderstrepen dat Statbel als Belgisch statistiekbureau objectieve, kwaliteitsvolle en gebruiksvriendelijke informatie aflevert over de Belgische samenleving en economie.

Ook in deze brochure met de Kerncijfers voor 2018 zetten we die drie principes graag verder. U vindt hier de belangrijkste cijfers en statistieken over België. Het Belgische bevolkingscijfer, de staat van de landbouw, de index en inflatie, economische indicatoren, vastgoedcijfers, vervoersstatistieken, de arbeidsmarkt, armoedecijfers, inkomens en bestedingspatronen van de Belgische huishoudens en meer: u vindt hier de grafieken en tendensen.

Wil u meer weten, meer lezen, de cijfers meer in detail bekijken? Dan raad ik u aan onze vernieuwde website te bezoeken: statbel.fgov.be.

U vindt er alle statistieken met duiding en downloadbare tabellen. Op een kwaliteitsvolle manier samengesteld, op een objectieve en gebruiksvriendelijke manier gepresenteerd.

Gebruik de cijfers uit deze brochure en van onze website, en verspreid samen met ons de openbare statistieken over België

Nico Waeyaert
Directeur-generaal
Statbel, het Belgische statistiekbureau

Statbel is de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Volg ons op
facebook.com/statbel.nl
[Twitter.com/](https://twitter.com/)

Of schrijf u in voor onze nieuwsbrief via statbel.fgov.be

Statbel, het Belgische statistiekbureau

Statbel, het Belgische statistiekbureau verzamelt, produceert en verspreidt betrouwbare en pertinente cijfers over de Belgische economie, de samenleving en het territorium.

Het verzamelen gebeurt op basis van administratieve databronnen en enquêtes, het produceren gebeurt op een wetenschappelijke, kwaliteitsvolle wijze en de statistieken worden tijdig en op een klantvriendelijke wijze verspreid.

De privacy, de bescherming van vertrouwelijke gegevens en het gebruik voor louter statistische doeleinden worden hierbij gegarandeerd.

Tenzij anders vermeld onderaan een tabel of grafiek werden de gegevens in deze publicatie verzameld en berekend door Statbel. De internationale vergelijkingen komen van Eurostat.

Overnemen van cijfers uit deze publicatie kan mits duidelijke bronvermelding: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium).

Verantwoordelijke uitgever

Nico Waeyaert

Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium)

Fod Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Koning Albert II-laan 16, B-1000 Brussel

Ondernemingsnummer: 0314.595.348

Inlichtingen

E-mail: statbel@economie.fgov.be

Tel. 0800 120 33

Publicatiecode: S000.02N/2018

●	Bevolking	A Bevolking op 1 januari 2018.....	6
		B Loop van de bevolking.....	8
		C Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing.....	11
		D Buitenlandse bevolking.....	15
● ●	Grondgebied en leefmilieu	A Oppervlakte en bodemgebruik.....	22
		B Landbouw.....	24
		C Afval.....	28
● ● ●	Economie	A Bruto binnenlands product.....	32
		B Consumptieprijzen.....	38
		C Afzetprijsindex.....	44
		D Demografie van de ondernemingen.....	52
		E Faillissementen.....	58
		F Structuur van de ondernemingen.....	66
● ● ● ●	Vastgoed en bouw	A Vastgoedprijzen.....	74
		B Bouwvergunningen.....	76
		C Inventaris van de gebouwen in België.....	78
● ● ● ● ●	Mobiliteit en vervoer	A Voertuigen.....	82
		B Goederenvervoer over de weg.....	87
		C Zeevaart.....	88
		D Verkeersongevallen.....	89
● ● ● ● ● ●	Samenleving	A Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad.....	96
		B Loon.....	102
		C Werkloosheid en werkloosheidsgraad.....	105
		D Inactieve bevolking.....	107
		E Armoede.....	108
		F Inkomen.....	111
		G Uitgaven huishoudens.....	115
		H Onderwijs.....	118
● ● ● ● ● ● ● ●	Andere producten en diensten van Statbel	122

A woman with long dark hair, wearing a bright pink cardigan over a white top, is shown from the chest up, playing a violin. She is looking down at the instrument. The background is a soft-focus outdoor setting with a light-colored wall and a green plant. A semi-transparent white horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the text.

● *Bevolking*

A | Bevolking op 1 januari 2018

Op 1 januari 2018 telde ons land officieel 11.376.070 inwoners. Van die bevolking woont 57,6% in Vlaanderen, 31,9% in Wallonië en 10,5% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Tot slot woont iets minder dan 1% van de bevolking in één van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap.

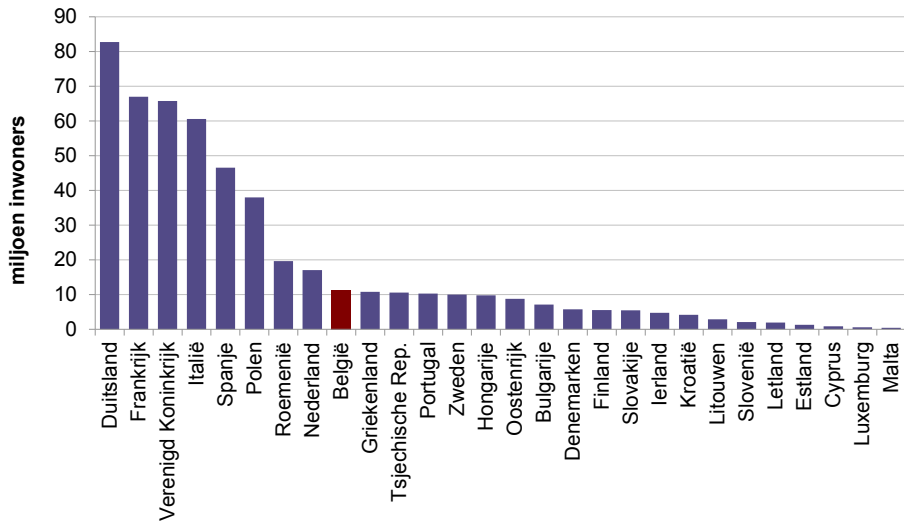
Totale bevolking van België en de gewesten op 1 januari 1998, 2008 en 2018

	1998	%	2008	%	2018	%
België	10.192.264	100,0%	10.666.866	100,0%	11.376.070	100,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	953.175	9,4%	1.048.491	9,8%	1.198.726	10,5%
Vlaams Gewest	5.912.382	58,0%	6.161.600	57,8%	6.552.967	57,6%
Waaals Gewest	3.326.707	32,6%	3.456.775	32,4%	3.624.377	31,9%
waarvan Duitstalige gemeenschap	70.119	0,7%	74.149	0,7%	77.185	0,7%

De bevolking van de Europese Unie (EU28) werd op 1 januari 2018 geschat op 512.647.966 inwoners.

Met een niet te verwaarlozen demografisch gewicht staat België op de negende plaats en vertegenwoordigt het 2,2% van de totale bevolking van de Europese Unie. Ons land verstevigt die positie de laatste jaren zelfs, dankzij een demografische dynamiek die boven het Europese gemiddelde uitsteekt.

Europese Unie: 512.647.966 inwoners op 1 januari 2018

Bron: Eurostat - Voorlopige resultaten

B | Loop van de bevolking

In de loop van 2017 is de in België wonende bevolking met 53.982 personen toegenomen. Die bevolkingsaanwas is grotendeels toe te schrijven aan het internationale migratiesaldo dat 44.536 personen bedraagt. Het overschot van de geboortes op de overlijdens bedraagt 9.473 personen. Het aantal overlijdens stijgt licht ten opzichte van 2016. In 2017 stierven er 109.629 personen in ons land, in 2016 waren dat er 108.056. De jaarlijkse groei is met 0,48% gelijk gebleven.

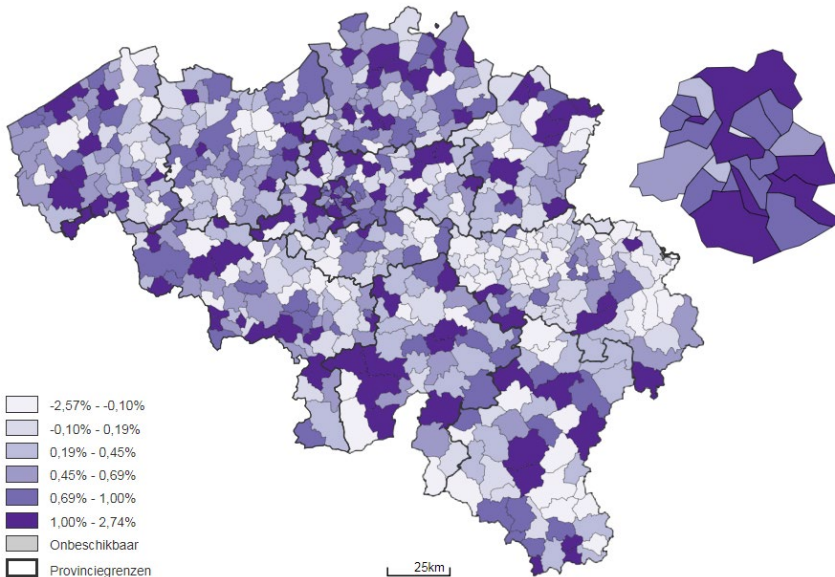
10

Jaarlijkse bevolkingsgroei			
Jaar	1997	2007	2017
Bevolking op 1 januari	10.170.226	10.584.534	11.322.088
Natuurlijke loop			
Geboorten	115.864	125.228	119.102
Overlijdens	103.802	102.060	109.629
Geboorteoverschot	12.303	23.168	9.473
Migratie			
Immigratie	78.878	146.409	163.918
Emigratie	68.537	91.052	119.382
Migratiesaldo	10.341	55.357	44.536
Totale groei (met inbegrip van de statistische aanpassing)	22.038	80.606	53.982
Groeipercentage	0,22%	0,76%	0,48%
Bevolking op 31 december	10.192.264	10.665.140	11.376.070

Het merendeel van de 589 gemeenten van het land kent in 2017 een positieve bevolkingsgroei. 138 gemeenten zien hun bevolking dalen. De sterkste stijgingen worden opgetekend in Antwerpen, Brussel, Gent en Leuven. De snelste relatieve groei echter is merkbaar in kleine gemeenten (met minder dan 10.000 inwoners). Olne in de provincie Luik groeit van 3.978 inwoners op 1 januari 2017 naar 4.087 inwoners op 1 januari 2018 (+ 2,74%) en is daarmee de snelst groeiende gemeente van België.

Bevolkingsgroei per gemeente in 2017

12

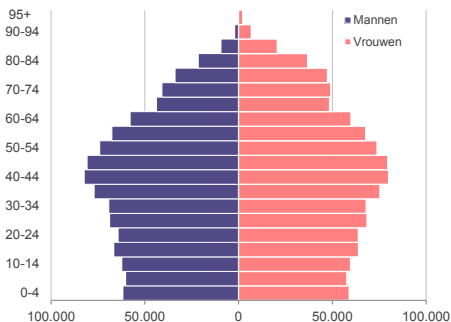

C I Bevolkingsstructuur volgens leeftijd en vergrijzing

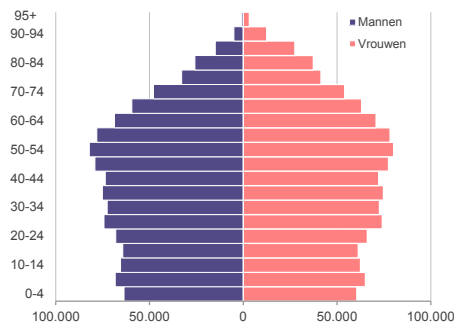
De bevolking die op 1 januari 2018 in België woonde, vergriest aanzienlijk. De opbouw naar leeftijd en geslacht van de bevolking, die door middel van een leeftijdspiramide wordt weergegeven, illustreert deze evolutie op een duidelijke manier.

De leeftijdsklassen boven 80 jaar nemen ten opzichte van 2008 iets in omvang toe. De leeftijdsklassen van de babyboomgeneratie blijven weliswaar omvangrijk, al nam hun overwicht de voorbije tien jaar enigszins af. Het aandeel zeer jonge kinderen is niet gestegen. Bij de jongeren zijn er meer mannen dan vrouwen (de geslachtsverhouding blijft in België, op 105 jongens per 100 meisjes bij de geboorte). Op hogere leeftijd zijn er meer vrouwen dan mannen door een hoger sterftecijfer bij mannen op alle leeftijden.

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2008

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2018

Het gevolg is een onevenwicht tussen de geslachten dat steeds groter wordt naarmate de leeftijd toeneemt. Zo zijn binnen de groep tachtigers meer dan 60% vrouwen. Bij de negentigers zijn vrouwen meer dan drie keer zo talrijk vertegenwoordigd als mannen.

De leeftijds piramide is niet gelijk voor heel het land. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is duidelijk jonger dan de twee andere gewesten: hier woont een groter percentage jongeren (22,9% van minder dan 18 jaar) en een kleiner percentage bejaarden (13,2%). Het Waals Gewest staat dan weer dichterbij het nationale gemiddelde. Het Vlaams Gewest wijkt er sterker van af door een meer uitgesproken vergrijzing. Er worden namelijk minder jongeren (19,4%) en meer bejaarden (20%) geteld. De verschillen in de leeftijdsstructuur tussen de gewesten zijn de voorbije jaren eerder toegenomen.

Het percentage bejaarden geeft een indicatie van de vergrijzing op lokaal niveau. Op dat vlak zijn er aanzienlijke verschillen over heel het land. Zo ligt in meerdere kustgemeenten het percentage 65-plussers boven de 30% (tegenover slechts 18,7% voor geheel België). Dit is het geval in De Panne, Blankenberge, De Haan, Middelkerke, Nieuwpoort, Knokke-Heist en Koksijde. In meerdere Waalse gemeenten bedraagt het aantal 65-plussers meer dan 20%: Chaudfontaine, Vresse-sur-Semois, Spa, Neupré, Bouillon, Daverdisse, Florenville, Montigny-le-Tilleul, Gerpennes en Waterloo. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent het fenomeen duidelijk tegenstellingen: in de centrumgemeenten is minder dan 10% van de bevolking ouder dan 65 jaar (Sint-Joost-ten-Node, Sint-Gillis en Schaarbeek), terwijl de zuidelijke gemeenten het nationale gemiddelde overschrijden (Watermaal-Bosvoorde, Sint-Pieters-Woluwe en Ukkel).

Verdeling volgens leeftijdsgroepen op 1 januari 2018 per gewest

	0-17 jaar	%	18-64 jaar	%	65 jaar en ouder	%
België	2.301.495	20,2%	6.944.019	61,0%	2.130.556	18,7%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	274.889	22,9%	766.155	63,9%	157.682	13,2%
Vlaams Gewest	1.271.607	19,4%	3.971.264	60,6%	1.310.096	20,0%
Waals Gewest	754.999	20,8%	2.206.600	60,9%	662.778	18,3%

15

Parallel aan de toenemende vergrijzing in België, neemt ook de levensverwachting bij de geboorte toe. Van 1997 tot 2017 is ze met 4,0 jaar toegenomen van 77,4 tot 81,4 jaar, of een toename van de levensverwachting van gemiddeld 2,3 maand per jaar gedurende 21 jaar.

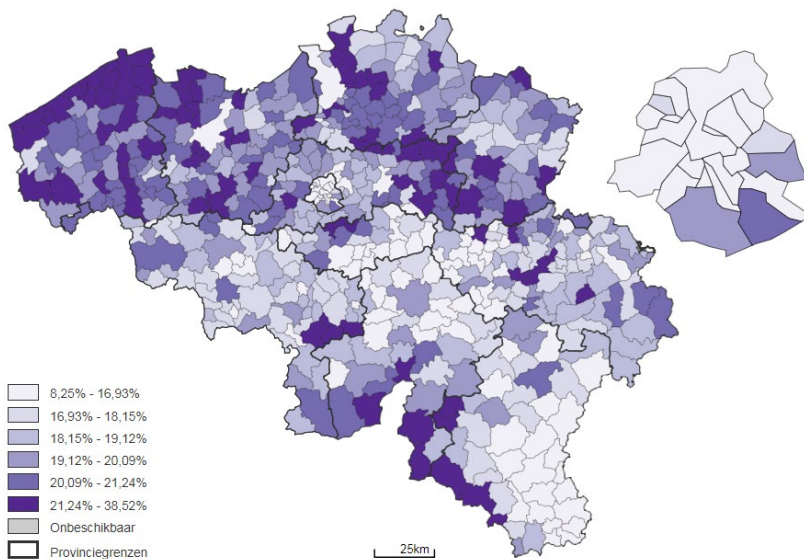
Levensverwachting bij de geboorte (in jaren)

Jaren	1997	2007	2017
Mannen	74,1	76,7	79,0
Vrouwen	80,6	82,2	83,7
Totaal	77,4	79,5	81,4

Van die evolutie profiteren mannen (+4,9 jaar) meer dan vrouwen (+3,1 jaar), waardoor de kloof in levensverwachting tussen mannen en vrouwen geleidelijk verkleint. In 2017 bleef de levensverwachting van de vrouwen wel hoger dan die van de mannen: respectievelijk 83,7 jaar en 79,0 jaar.

Bevolking per gemeente ouder dan 64 jaar op 1 januari 2018

16

D | Buitenlandse bevolking

Op 1 januari 2018 telde België 1.357.556 personen van vreemde nationaliteit, of 11,9% van de totale bevolking. Tien jaar daarvoor bestond 9,1% van de Belgische bevolking uit buitenlandse staatsburgers, namelijk 971.448 personen.

Deze buitenlandse bevolking bestaat voornamelijk uit staatsburgers van een land van de Europese Unie. Personen uit de Europese Unie vertegenwoordigen 66,8% van de buitenlandse bevolking op 1 januari 2018. Dit percentage blijft constant, aangezien het op 1 januari 2008 67,9% bedroeg. Fransen, Italianen en Nederlanders blijven ook in 2018 het talrijkst vertegenwoordigd binnen de vreemde bevolking in ons land.

Voornaamste nationaliteiten van de buitenlandse bevolking in België

Nationaliteitsland	2008			2018		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Frankrijk	130.568	13,4%	2	165.486	12,2%	1
Italië	169.027	17,4%	1	156.063	11,5%	2
Nederland	123.454	12,7%	3	155.239	11,4%	3
Roemenië	15.310	1,6%	12	87.616	6,5%	4
Marokko	79.867	8,2%	4	81.215	6,0%	5
Polen	30.768	3,2%	8	71.537	5,3%	6
Spanje	42.712	4,4%	5	64.049	4,7%	7
Portugal	29.802	3,1%	9	46.611	3,4%	8
Duitsland	38.370	3,9%	7	39.469	2,9%	9
Turkije	39.954	4,1%	6	36.233	2,7%	10
Overige	271.616			454.038		
Alle landen samen	971.448	100%	-	1.357.556	100%	-

De voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse staatsburgers waren Frankrijk, Italië, Nederland, Marokko en Roemenië. Burgers uit die landen vormen vrijwel de helft van de buitenlandse bevolking in België (47,6%).

Tien jaar geleden stonden dezelfde landen (behalve Roemenië) ook vooraan in het klassement van herkomstlanden van inwoners met een vreemde nationaliteit, maar in een iets andere volgorde. Roemenië en Polen zijn landen waarvan het aantal staatsburgers het snelst gestegen is in de loop van deze jaren in ons land. Het aandeel Roemenen blijft groeien: van 6,1% van de vreemde bevolking (80.669 personen) op 1 januari 2017 is dit gestegen naar 6,5% een jaar later (87.616 personen).

Binnen de andere veel voorkomende landen, blijft het relatieve aandeel van Italië (van 17,4% in 2008 naar 11,5% in 2018), Marokko (van 8,2% naar 6%) en Turkije (van 4,1% naar 2,7%) verminderen na verloop van tijd. Die afname ging gepaard met een belangrijke golf verwervingen van de Belgische nationaliteit.

De spreiding van de bevolking met een vreemde nationaliteit is niet homogeen in België. Veel buitenlandse staatsburgers wonen in de Brusselse agglomeratie, waar ze in bepaalde gemeenten een bijna even grote groep vormen als de Belgische staatsburgers. Dat is onder meer het geval in Elsene (48,7%), Sint-Gillis (48,4%) en Etterbeek (47,8%).

Ook buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft het percentage inwoners met een vreemde nationaliteit hoog. Dit is namelijk het geval in alle gemeenten die grenzen aan het Zoniënwoud, van Tervuren tot Waterloo. In de grote meerderheid van de gevallen gaat het over Europese staatsburgers. Zo vindt men nogal wat Nederlanders, Britten en Duitsers terug in de Vlaamse gemeenten ten oosten van Brussel: Tervuren en Overijse. Ten zuiden van Brussel zijn het eerder staatsburgers van Romaanse landen die het meest vertegenwoordigd zijn: Fransen en Italianen zijn bijvoorbeeld de grootste buitenlandse bevolkingsgroepen in Waterloo.

De grote stedelijke centra zoals Antwerpen en Luik herbergen ook een groot aandeel vreemdelingen (ongeveer 20% voor deze twee steden).

Daarnaast wonen er veel buitenlandse staatsburgers in een aantal grensgemeenten aan de rand van de agglomeraties Rijsel (Frankrijk), Aken (Duitsland), Maastricht (Nederland) en Luxemburg, van waaruit ze vaak verhuisd zijn. In bepaalde andere grensgemeenten wonen er ook veel vreemdelingen. In de gemeente Baarle-Hertog in de provincie Antwerpen bijvoorbeeld is meer dan de helft van de bevolking van vreemde nationaliteit (50,9%) - de vreemde bevolking omvat 88,7% personen met de Nederlandse nationaliteit.

Tot slot wonen er ook veel buitenlanders langs de oude Waalse industriële as, waar hun aanwezigheid nu historisch genoemd mag worden. Voorbeelden zijn de Italianen in de gemeenten van de Borinage en van de streek Centre (rond La Louvière).

Vroegere nationaliteit van personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven

Land van de vroegere nationaliteit	2007			2017		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Marokko	8.722	24,2%	1	5.084	13,6%	1
Roemenië	554	1,5%	14	2.031	5,4%	2
Polen	586	1,6%	13	1.498	4,0%	3
Verenigd Koninkrijk	115	0,3%	59	1.381	3,7%	4
Nederland	669	1,9%	10	1.368	3,7%	5
Congo, Demo. Republiek	1.800	5,0%	4	1.201	3,2%	6
Italië	2.019	5,6%	3	1.174	3,1%	7
Turkije	3.040	8,4%	2	1.061	2,8%	8
Rusland	1.533	4,2%	5	973	2,6%	9
Guinee	299	0,8%	36	972	2,6%	10
Overige	16.738	46,4%	-	20.656	55,2%	-
Alle landen samen	36.075	100	-	37.399	100	-

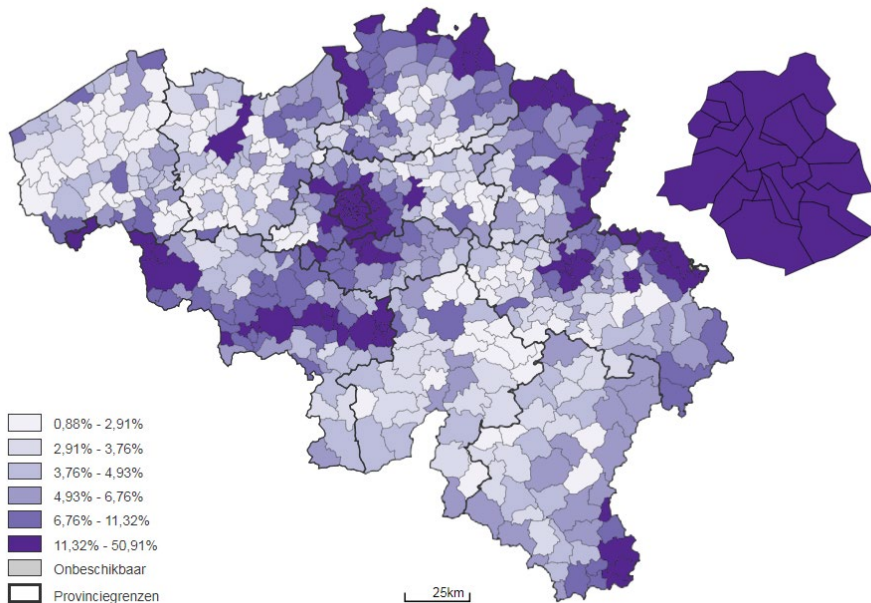
In 2017 lieten 37.399 mensen zich tot Belg naturaliseren. De voornaamste herkomstlanden van mensen die in 2017 Belg werden zijn Marokko, Roemenië, Polen en het Verenigd Koninkrijk.

In twee jaar tijd is het aantal mensen uit het Verenigd Koninkrijk die de Belgische nationaliteit verwierven vertienvoudigd (127 in 2015, 506 in 2016 en 1.381 in 2017).

20

Tien jaar geleden waren Marokko, Turkije, Italië en de Democratische Republiek Congo de vier belangrijkste landen van herkomst van de nieuwe Belgen.

Vreemdelingen per gemeente op 1 januari 2018

● ● *Grondgebied
en leefmilieu*

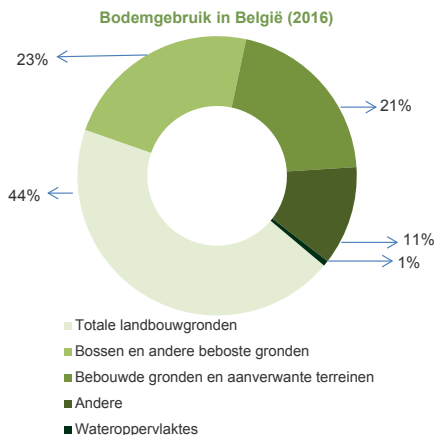
A | Oppervlakte en bodemgebruik

Het grondgebied van België bestaat uit 30.528 km² land en 3.454 km² Noordzee. Wallonië neemt iets meer van die grond oppervlakte voor haar rekening dan Vlaanderen, namelijk 55,2% tegenover 44,3%.

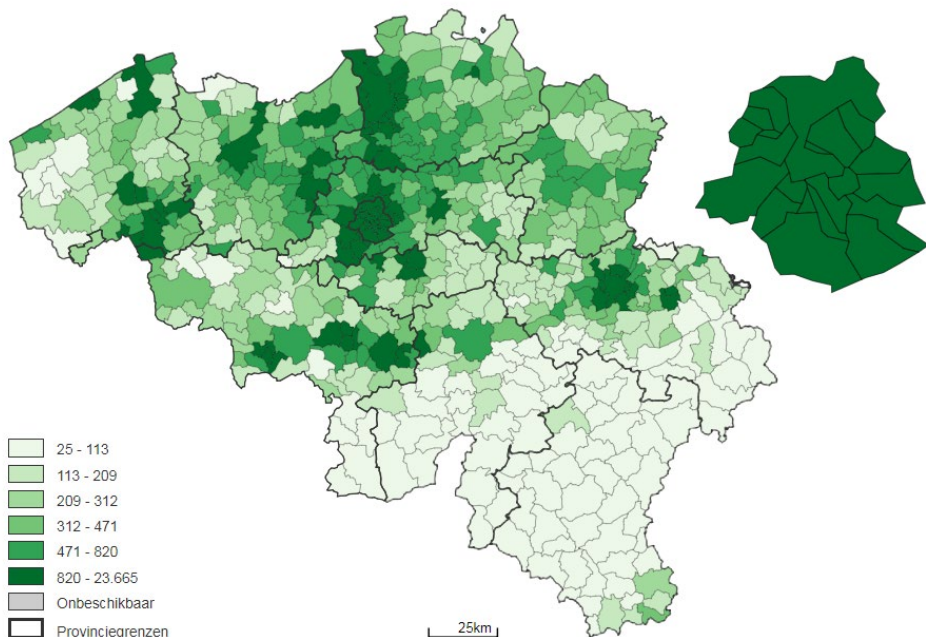
24

De bevolkingsdichtheid in Vlaanderen is echter dubbel zo hoog als in Wallonië. Vooral de Ardennen zijn betrekkelijk dun bevolkt.

De landoppervlakte bestaat voor het merendeel uit landbouwgrond, gevolgd door bosgebied en bebouwde grond. Die laatste breidt zich jaar na jaar verder uit, vooral ten koste van landbouwgrond. Bossen en andere natuurgebieden blijven daarbij vrijwel stabiel.

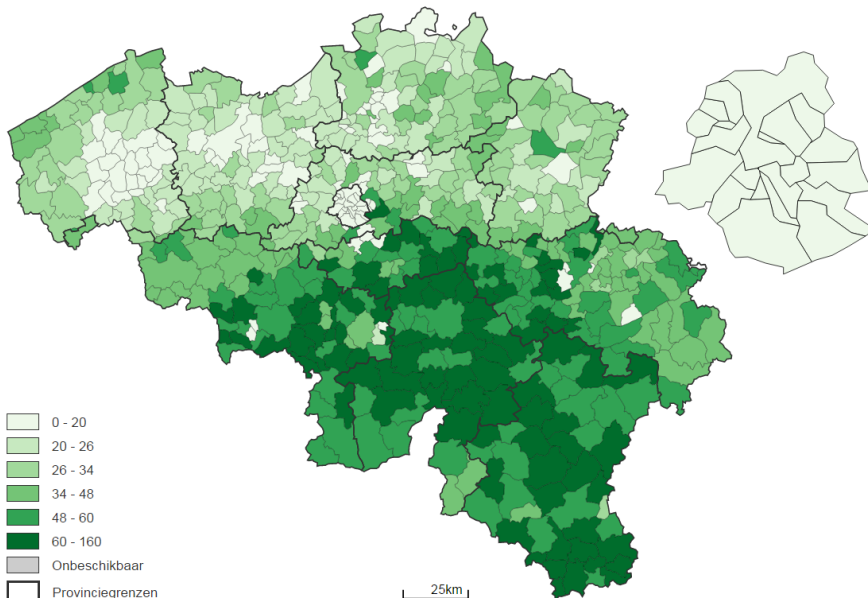
Bevolkingsdichtheid per gemeente op 1 januari 2018

B | Landbouw

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven in België daalt ieder jaar. De totale oppervlakte van alle bedrijven samen neemt echter minder snel af. De land- en tuinbouwbedrijven worden met andere woorden gemiddeld alsmear groter. In 37 jaar tijd is de gemiddelde oppervlakte van de bedrijven min of meer verdrievoudigd, zowel in Vlaanderen (van 8,4 ha in 1980 tot 26,4 ha in 2017) als in Wallonië (van 20,7 ha tot 56,6 ha).

Gemiddelde oppervlakte van landbouwbedrijven in 2017 (in ha)

Landbouw en tuinbouw

Productiemiddelen	2013	2016	2017	2017/2016
Aantal bedrijven	37.761	36.888	35.910	-2,7%
Arbeidskrachten	74.510	70.993	n.b.	-
waarvan voltijds	39.489	33.516	n.b.	-
Oppervlakte cultuurgrond (in ha)	1.338.566	1.352.953	1.329.153	-1,8%
Arbeidskrachten/bedrijf	1,97	1,92	n.b.	-
Dieren (x 1000)				
Runderen	2.433	2.503	2.386	-4,7%
waarvan melk- en zoogkoeien	1.007	988	938	-5,1%
Varkens	6.481	6.179	6.108	-1,1%
Pluimvee	35.108	43.223	40.805	-5,6%
waarvan kippen	11.115	14.248	13.274	-6,8%
waarvan vleeskippen	23.285	28.306	26.905	-4,9%

27

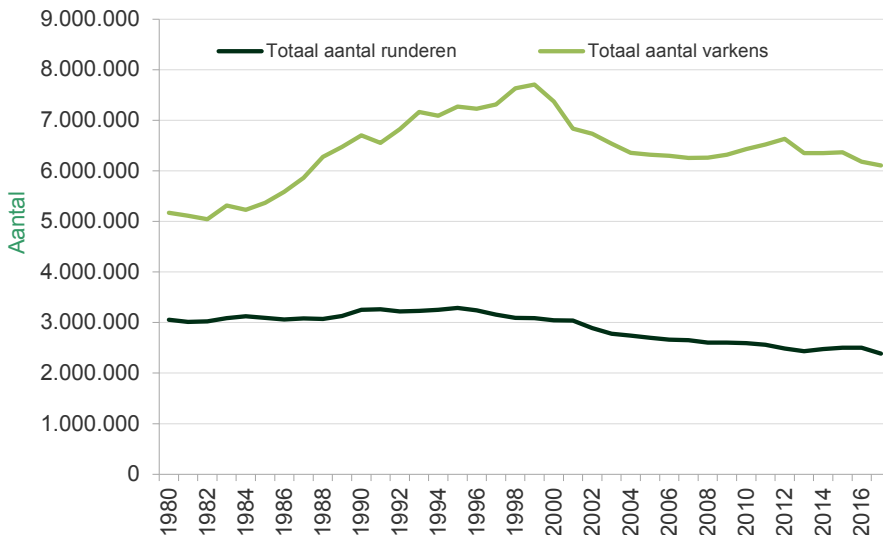
n.b.: Niet beschikbaar.

Landbouw en tuinbouw (vervolg)

Teelten (in ha)	2015	2016	2017	2017/2016
Granen voor de korrel	341.639	337.015	305.434	-9,4%
Wintertarwe	198.626	204.789	182.825	-10,7%
Wintergerst	44.213	52.266	42.574	-18,5%
Korrelmaïs	58.397	52.100	49.005	-5,9%
Nijverheidsgewassen	87.058	91.407	99.773	+9,2%
Suikerbieten	52.347	55.536	62.470	+12,5%
Aardappelen	78.685	89.210	92.854	+4,1%
Droog geoogste peulvruchten	2.743	2.909	3.422	+17,6%
Voedergewassen	266.837	272.150	274.794	+1,0%
Voedermaïs	173.336	168.737	171.278	+1,5%
Tijdelijke weiden	80.886	90.454	90.946	+0,5%
Groenten in openlucht	43.526	46.667	49.791	+6,7%
Teelt vaste planten	22.539	23.049	23.484	+1,9%
Permanente weiden	475.959	478.430	467.837	-2,2%
Teelten in serres	2.058	2.120	2.165	+2,1%
Braakland	8.972	9.167	8.802	-4,0%

In 35 jaar tijd is het aantal runderen per rundveebedrijf gestegen van 41 naar 126 dieren. Toch is de schaalvergroting het meest spectaculair in niet-grondgebonden teelten. In 1982 waren er gemiddeld 141 varkens per varkensbedrijf. Dat gemiddelde ligt nu op 1.414 varkens, 10 keer meer dan in 1982. Voor pluimvee ging de gemiddelde grootte van de teelten van 758 dieren in 1982 naar 11.236 dieren in 2012, ofwel ongeveer 10% meer per jaar.

Evolutie van het aantal runderen en varkens in België

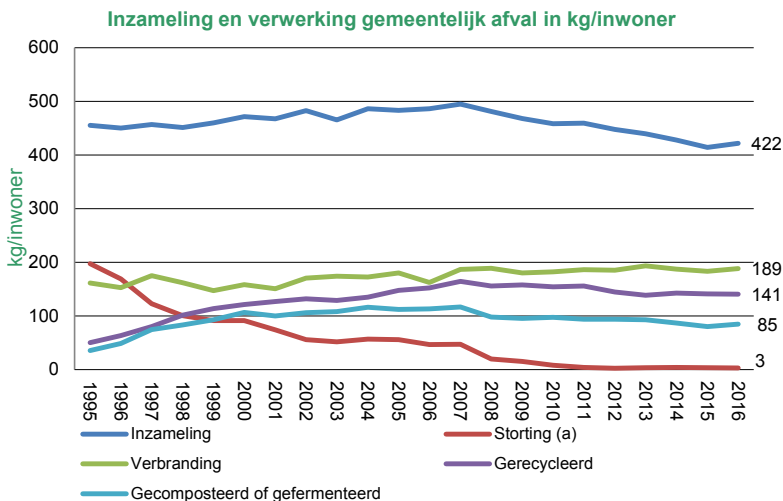

C | Afval

Tot en met 2007 bleef de ingezamelde hoeveelheid gemeentelijk afval per inwoner stijgen. In 2008 is echter de kentering ingezet en volgt de ingezamelde hoeveelheid een dalende lijn met uitzondering van 2016, toen er terug een kleine stijging waar te nemen was. De verdeling tussen de verschillende verwerkingstypes van restafval blijft de laatste jaren stabiel. Het grootste deel van het gemeentelijk afval wordt verbrand, waarbij de geproduceerde warmte gerecupereerd wordt. Afval storten wordt enkel nog in beperkte mate gedaan.

30

Gemeentelijk afval omvat al het afval dat door de gemeentelijke ophaaldiensten, containerparken, straatvegers enzovoort verzameld wordt, met uitzondering van bouw- en sloofafval.

(a): Verbrandingsslakken inbegrepen.

Gemeentelijk afval : inzameling, verwerking en recyclage (1995-2016)

31

in 1.000 ton	1995	2000	2005	2013	2014	2015	2016
Inzameling	4.613	4.830	5.052	4.883	4.774	4.648	4.757
Storting (a)	2.004	936	583	42	46	40	38
Verbranding	1.637	1.622	1.885	2.146	2.093	2.057	2.124
Verbranding met energiewinning	701	1.476	1.769	2.046	2.051	2.019	2.077
Verbranding zonder energiewinning	935	147	116	100	39	36	48
Gerecycleerd	513	1.245	1.547	1.539	1.590	1.584	1.588
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.173	1.030	970	900	956
per capita (kg/inwoner) (b)	1995	2000	2005	2013	2014	2015	2016
Inzameling	455	472	484	440	428	415	422
Storting (a)	198	91	56	4	4	4	3
Verbranding	162	158	180	193	188	184	189
Verbranding met energiewinning	69	144	169	184	184	180	184
Verbranding zonder energiewinning	92	14	11	9	3	3	4
Gerecycleerd	51	122	148	139	143	141	141
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	112	93	87	80	85

(a): Verbrandingslakken inbegrepen.

(b): Bevolking op 1 januari.

Exclusief gemeentelijk bouw- en afbraakafval.

● ● ● *Economie*

A | Bruto binnenlands product

Het bruto binnenlands product (bbp) van ons land - de totale productie van goederen en diensten in België - was in 2017 gelijk aan 437,2 miljard euro. België is goed voor ongeveer 2,2% van de totale Europese bevolking, het Belgische bbp tegen marktprijzen bedraagt 2,9% van dat van de Europese Unie.

34

Lopende prijzen zijn de prijzen van een specifiek jaar. Vaste prijzen zijn prijzen ten opzichte van een basisjaar. Om vaste prijzen te berekenen worden de lopende prijzen gecorrigeerd voor inflatie.

We onderscheiden het bbp tegen marktprijzen en het bbp tegen factorkosten. Het bbp tegen marktprijzen is het meest gebruikte concept en houdt rekening met belastingen en subsidies, terwijl deze worden uitgesloten van het bbp tegen factorkosten.

Bruto binnenlands product tegen lopende prijzen (miljoen €)

	2013	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	13.596.457	14.064.992	14.819.049	14.920.888	15.336.243
België	392.340	400.058	410.291	422.678	437.204
Duitsland	2.826.240	2.932.470	3.043.650	3.144.050	3.263.350
Frankrijk	2.117.189	2.149.765	2.198.432	2.228.568	2.291.705
Luxemburg	46.500	49.993	52.102	53.005	55.378
Nederland	660.463	671.560	690.008	708.337	737.048
Verenigd Koninkrijk	2.073.979	2.287.867	2.611.924	2.403.383	2.327.730

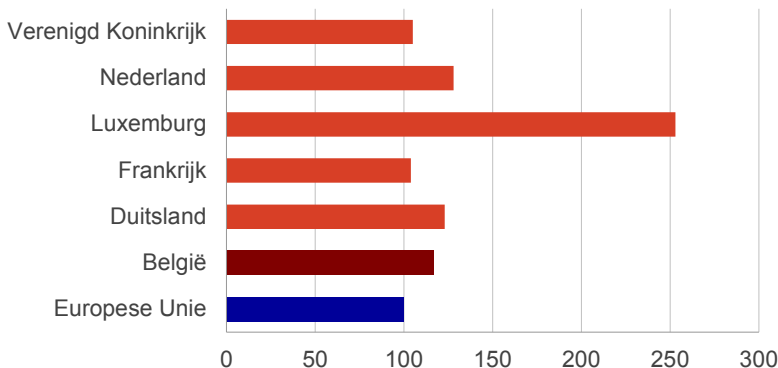
Bron: Eurostat (versie van 09-08-2018).

Net zoals in de andere lidstaten lag het bbp per inwoner in België in 2017 hoger dan in 2016 na correctie voor koopkrachtpariteit. België stond ook 17 punten boven het gemiddelde van de Europese Unie.

Om het bbp van verschillende landen correct te kunnen vergelijken, moet het worden gecorrigeerd voor het aantal inwoners en voor het prijsniveau. Door het bbp per inwoner in koopkrachtpariteit te gebruiken, kunnen we de niveaus van het bruto binnenlands product van de verschillende landen onderling vergelijken.

35

Bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteit (KKP) in 2017 (EU-28=100)

Bron: Eurostat (versie van 21-07-2017).

In 2017 groeide de Belgische economie na correctie voor prijsschommelingen met 1,7 %. Daardoor deed ons land het slechter dan het gemiddelde van de Europese Unie. Daar beoogde het gemiddelde groeipercentage 2,4%.

36

Door de jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het bbp in volume kan de economische ontwikkeling zowel doorheen de tijd als tussen verschillende landen worden vergeleken. Om het groeipercentage van het bbp in volume te berekenen, wordt het bbp in vaste prijzen vergeleken met die van het jaar voordien.

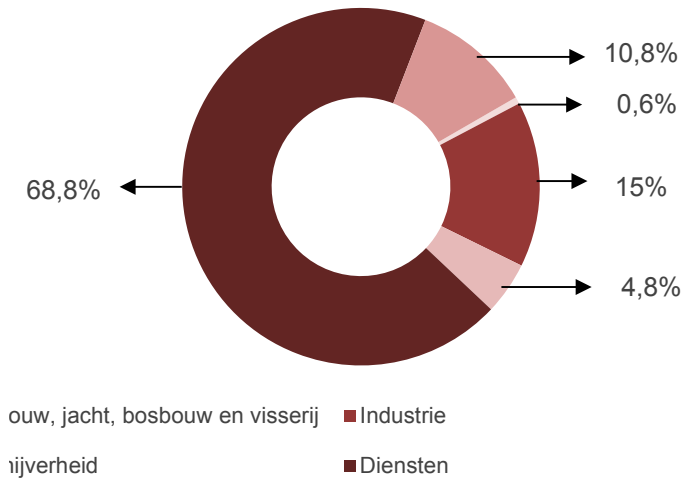
De ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Daardoor dragen prijsschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als % ten opzichte van het jaar voordien

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	-0,4	0,3	1,7	2,3	1,9	2,4
Eurozone	-0,9	-0,2	1,3	2,1	1,8	2,4
België	0,2	0,2	1,3	1,4	1,4	1,7
Duitsland	0,5	0,5	1,9	1,7	1,9	2,2
Frankrijk	0,3	0,6	1	1,1	1,2	2,2
Luxemburg	-0,4	3,7	5,8	2,9	3,1	2,3
Nederland	-1	-0,1	1,4	2,0	2,2	2,9
Verenigd Koninkrijk	1,4	2	2,9	2,3	1,8	1,7

Bron: Europese Commissie (versie van 09-08-2018).

Een uitsplitsing van het Belgische bbp toont dat de groei in economische activiteit voornamelijk het gevolg is van een stijging van de dienstensector, de industrie en de andere componenten.

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen.

België blijft nog steeds een diensteneconomie. Het aandeel van de tertiaire sector (diensten) in het bbp bedraagt 68,8%.

Binnen de dienstensector namen de categorieën “handel, vervoer en horeca” in 2017 het grootste aandeel voor hun rekening met 25,3% van de totale productie van de dienstensector, gevolgd door “overheid en onderwijs” en “zakelijke dienstverlening” met 19,0%.

38

Aanvullende indicatoren naast het bruto binnenlands product (bbp) worden uitgewerkt door het Federaal Planbureau en zijn raadpleegbaar op de website <http://www.indicators.be>.

De aanvullende indicatoren naast het bruto binnenlands product (bbp) informeren over sociale, milieu- en economische vraagstukken. Samen beschrijven ze de evolutie van het welzijn van mensen en de ontwikkeling van de Belgische samenleving.

Bruto binnenlands product

Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen
 (miljoen €, bruto gegevens)

	Groei					
	2007	2015	2016	2017	2017/ 2007	2017/ 2016
Landbouw, bosbouw en visserij	3.051	2.804	2.610	2.701	-11,5%	+3,5%
Nijverheid en energie	60.182	61.828	63.550	65.522	+8,9%	+3,1%
Bouwnijverheid	16.711	19.643	20.102	20.826	+24,6%	+3,6%
Diensten	228.016	283.112	291.030	300.934	+32,0%	+3,4%
Handel, vervoer en horeca	65.155	72.659	73.710	75.989	+16,6%	+3,1%
Informatie en communicatie	12.479	15.227	15.649	16.193	+29,8%	+3,5%
Financiële dienstverlening	15.780	21.974	23.500	23.542	+49,2%	+0,2%
Immobilien	28.117	31.748	32.277	32.574	+15,9%	+0,9%
Dienstverlening aan bedrijven	37.626	51.444	53.542	57.315	+52,3%	+7,0%
Overheid en onderwijs	42.064	54.323	55.643	57.289	+36,2%	+3,0%
Gezondheids- en welzijnzorg	20.123	27.481	28.298	29.380	+46,0%	+3,8%
Andere diensten	6.672	8.257	8.411	8.651	+29,7%	+2,9%
Andere componenten	36.753	42.904	45.386	47.221	+28,5%	+4,0%
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	344.713	410.291	422.678	437.204	+26,8%	+3,4%

39

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen.

B | Consumptieprijzen

Door het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (HICP) kan de inflatie van de consumptieprijzen op Europees niveau worden vergeleken. De evolutie van deze index toont dat de prijzen in België tussen 2011 en 2017 sneller stegen dan het gemiddelde in de Europese Unie. De stijging was minder uitgesproken in Frankrijk, Nederland, Luxemburg en Duitsland. Het Verenigd Koninkrijk kende echter een sterkere stijging dan België.

In 2017 lag de inflatie in België hoger dan het EU-gemiddelde. Alle buurlanden, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, kenden in 2017 een lager inflatiecijfer dan België.

HICP jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2015 = 100)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Inflatie 2017
Europese Unie	95,5	98,0	99,5	100,0	100,0	100,3	102,0	1,7%
België	95,2	97,7	98,9	99,4	100,0	101,8	104,0	2,2%
Duitsland	95,5	97,5	99,1	99,9	100,0	100,4	102,1	1,7%
Frankrijk	96,2	98,3	99,3	99,9	100,0	100,3	101,5	1,2%
Luxemburg	94,9	97,6	99,3	99,9	100,0	100,0	102,2	2,2%
Nederland	94,3	97,0	99,5	99,8	100,0	100,1	101,4	1,3%
Verenigd Koninkrijk	93,4	96,1	98,5	100,0	100,0	100,7	103,4	2,7%

Bron: Eurostat.

De indexcijfers voor het prijspeil maken het mogelijk verschillen in het algemene prijsniveau te meten tussen landen. In vergelijking met de buurlanden lag België in 2017 ongeveer op hetzelfde prijsniveau als Nederland. Frankrijk en Duitsland waren daarentegen goedkoper, terwijl Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk een hoger prijsniveau lieten optekenen.

De verhouding is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-28 =100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven de 100 ligt, is het relatief duur ten opzichte van het gemiddelde van de EU.

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-28=100)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	100	100	100	100	100	100
België	111,6	111,0	108,9	106,4	110,5	112,3
Duitsland	101,2	102,5	101,5	100,2	103,0	104,4
Frankrijk	108,7	107,0	106,0	104,1	106,2	106,7
Luxemburg	135,9	135,1	135,7	134,8	138,5	141,0
Nederland	111,3	111,9	111,9	109,5	112,9	114,6
Verenigd Koninkrijk	118,7	117,0	123,6	134,6	122,3	117,4

Bron: Eurostat.

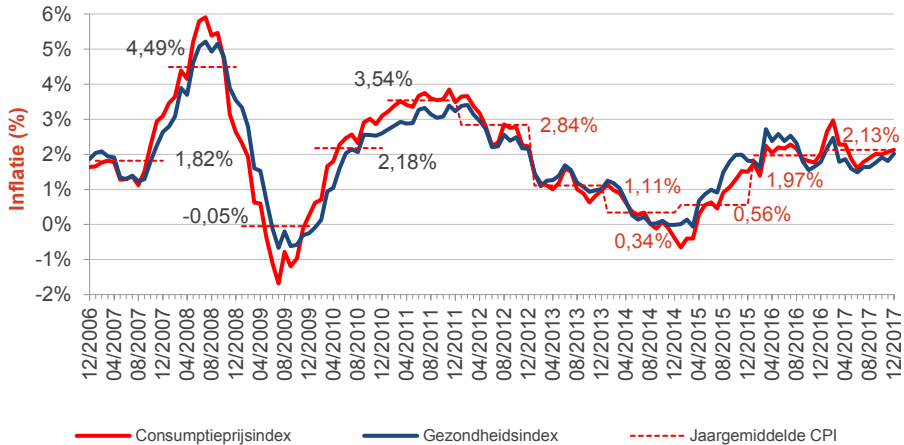
Het nationale indexcijfer van de consumptieprijsen steeg in 2017 tot 105,08. De inflatie op jaarbasis steeg van 1,97% in 2016 naar 2,13% in 2017.

Indexcijfer van de consumptieprijsen (basis 2013 =100) en inflatie: België

	Algeme- ene (CPI)	Inflatie	Voedings- middelen	Niet- voe- dings- midde- len	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleum- producten	Alge- meen zonder energie pro- ducten	Ge- zond- heids- index
2006	85,48	1,80	81,31	86,79	85,48	89,95	86,28	87,11	86,07
2007	87,04	1,82	84,26	87,67	87,10	91,56	87,90	88,88	87,59
2008	90,95	4,49	89,16	92,89	88,85	93,30	91,22	91,21	91,29
2009	90,90	-0,05	90,10	90,36	91,38	95,17	92,50	92,95	91,83
2010	92,83	2,18	91,49	93,22	92,68	96,23	93,74	94,20	93,36
2011	96,17	3,54	93,71	98,12	94,74	97,26	96,15	95,91	96,22
2012	98,90	2,84	96,51	100,81	97,74	98,74	98,55	98,17	98,77
2013	100,00	1,11	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
2014	100,34	0,34	99,88	98,96	102,14	102,09	100,67	101,22	100,40
2015	100,90	0,56	101,18	98,00	104,42	103,07	102,22	102,61	101,45
2016	102,89	1,97	104,03	99,24	107,22	104,02	104,95	104,78	103,58
2017	105,08	2,13	105,30	102,03	109,39	105,11	106,80	106,30	105,49

In 2017 bevond de gezondheidsindex zich boven de consumptieprijsindex. De daling van de prijzen van motorbrandstoffen in 2017 wordt namelijk niet opgenomen in de berekening van dat indexcijfer omdat brandstoffen niet in de korf van de gezondheidindex zitten (zie p.43).

Evolutie van de inflatie

Wat meet de consumptieprijsindex?

De consumptieprijsindex geeft de prijzevolutie weer van consumptiegoederen en diensten die door een gemiddeld Belgisch huishouden worden gekocht. De index meet dus niet de gemiddelde prijs van die producten maar hun prijzevolutie.

Een eenvoudig voorbeeld maakt dit verschil snel duidelijk. Stel bijvoorbeeld dat consumenten van kleine goedkope stadswagens overstappen naar duurdere terreinwagens dan resulteert dit in een stijging van de gemiddelde prijs per verkochte wagen, maar terzelfdertijd kan dit leiden tot een daling van de gemeten prijs wanneer bijvoorbeeld beide types van wagens goedkoper werden.

De indexkorf

Om de prijzevolutie te meten, moeten er representatieve goederen en diensten worden gevolgd. Dat is de zogenaamde indexkorf. Bepaalde consumptieve uitgaven in het budget van een huishouden wegen zwaarder door dan andere. De consumptieprijsindex moet er dus rekening mee houden.

Daarom wordt aan elke categorie van gezinsuitgaven - zoals voeding of de aankoop van wagens - een bepaald gewicht toegekend op basis van de gemiddelde jaarlijkse besteding van een huishouden. Daarna worden die hoofd-categorieën verder opgesplitst in meer gedetailleerde categorieën, telkens met een eigen gewicht, bijvoorbeeld 'brood en granen' voor de categorie 'voeding'. Tot slot worden er per categorie een aantal representatieve producten of diensten geselecteerd waarvan de prijzevolutie wordt gemeten. Die representatieve producten of diensten worden 'getuigen' genoemd.

Wanneer werd deze korf vastgelegd?

De indexkorf wordt vanaf januari 2014 jaarlijks aangepast. Dit om te vermijden dat de indexkorf verouderd, met als gevolg dat de representativiteit van de berekende consumptieprijsindex afneemt. Vanaf januari 2014 is de consumptieprijsindex dan ook een kettingindex in plaats van een index met vaste basis. Bij een kettingindex wordt de wegingsreferentieperiode regelmatig opgeschoven en worden de prijzen en hoeveelheden niet meer vergeleken tussen de huidige periode en

een vaste referentieperiode, maar wordt de huidige periode vergeleken met een tussenliggende periode. In de praktijk komt het erop neer dat de prijzen van de 12 maanden van het lopende jaar telkens vergeleken worden met de prijzen van december van het voorgaande jaar. Door deze korte-termijn indices te vermenigvuldigen met elkaar - en dus een ketting te vormen - ontstaat een lange-termijn reeks met een vaste referentieperiode die momenteel 2013 = 100 is.

Waar worden de prijzen opgenomen?

De prijzen worden opgenomen in lokale locaties verspreid over België. Die locaties zijn geselecteerd om een zo representatief mogelijk beeld van de Belgische bevolking te schetsen. Per lokale locatie nemen enquêteurs de prijzen op, waarna de centrale dienst ze verwerkt tot een indexcijfer voor België. Ook centraal worden gegevens ingezameld. Zo worden administratieve gegevens gebruikt onder andere voor de indexberekening van elektriciteit en aardgas. Scanner data van supermarkten werden ook gebruikt voor sommige delen van de korf vanaf 2015.

Het belang van de consumptieprijsindex en de gezondheidsindex

Uit de consumptieprijsindex, die rekening houdt met het prijsverloop van alle goederen en diensten, wordt er nog een ander indexcijfer afgeleid, namelijk de gezondheidsindex. De waarde van dat indexcijfer wordt verkregen door een aantal producten uit de korf van het indexcijfer van de consumptieprijzen te halen, met name alcoholische dranken (in de winkel gekocht of in een café geconsumeerd), tabakswaaren en motorbrandstoffen met uitzondering van lpg. Dat gezondheidsindexcijfer wordt onder meer gebruikt voor de indexering van huurprijzen en vormt verder de basis voor de afgevlakte index, waarop de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen en sommige lonen en wedden gebaseerd wordt.

C | Afzetprijnsindex

Het indexcijfer voor de afzetprijzen in de industrie met basis 2010=100 steeg in 2017 tot 110,3. Op jaarbasis betekent dat een inflatie van +8,5% ten opzichte van -1,4% in 2016 en -5,0% in 2015.

Ondanks een terugval in het midden van het jaar, onder invloed van de energiesector, wordt de stijgende inflatie van 2016 verdergezet in 2017. Zo bereiken we terug het niveau van 2011. Zonder energie bedraagt de inflatie van de afzetprijnsindex +4,7% in 2017, tegenover -0,1% in 2016 en -1,6% in 2015.

46

↑ De afzetprijnsindex geeft de prijsontwikkeling van de afgezette productie weer.

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)

Totale markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2013	114,0	114,3	114,3	112,8	112,3	112,2	
2014	110,5	110,5	109,8	109,0	109,0	109,4	
2015	101,4	102,8	104,5	104,8	105,8	105,3	
2016	97,1	96,4	97,7	97,7	100,1	101,7	
2017	110,5	110,9	110,0	110,0	109,1	107,9	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2013	112,6	111,9	111,7	111,0	110,8	111,1	112,4
2014	108,8	108,4	108,3	108,2	106,8	103,6	108,5
2015	104,3	102,5	102,6	102,3	101,8	99,5	103,1
2016	102,0	101,9	103,4	105,9	107,2	108,8	101,7
2017	107,9	108,8	110,0	111,7	113,3	113,3	110,3

Binnenlandse markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2013	114,9	114,9	114,8	113,3	112,8	112,8	
2014	110,4	110,0	109,3	107,6	107,4	107,7	
2015	101,2	102,5	104,3	104,0	104,8	104,4	
2016	97,4	96,3	97,7	96,8	99,4	100,9	
2017	110,4	110,6	109,8	109,2	108,3	107,4	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2013	113,2	111,7	110,8	110,3	110,3	110,7	112,5
2014	106,7	106,4	106,5	107,0	106,1	103,2	107,4
2015	103,4	102,2	102,8	102,5	102,1	100,1	102,9
2016	101,1	100,7	102,2	104,8	106,3	108,1	101,0
2017	107,1	108,0	109,4	112,0	113,9	113,8	110,0

47

Buitenlandse markt

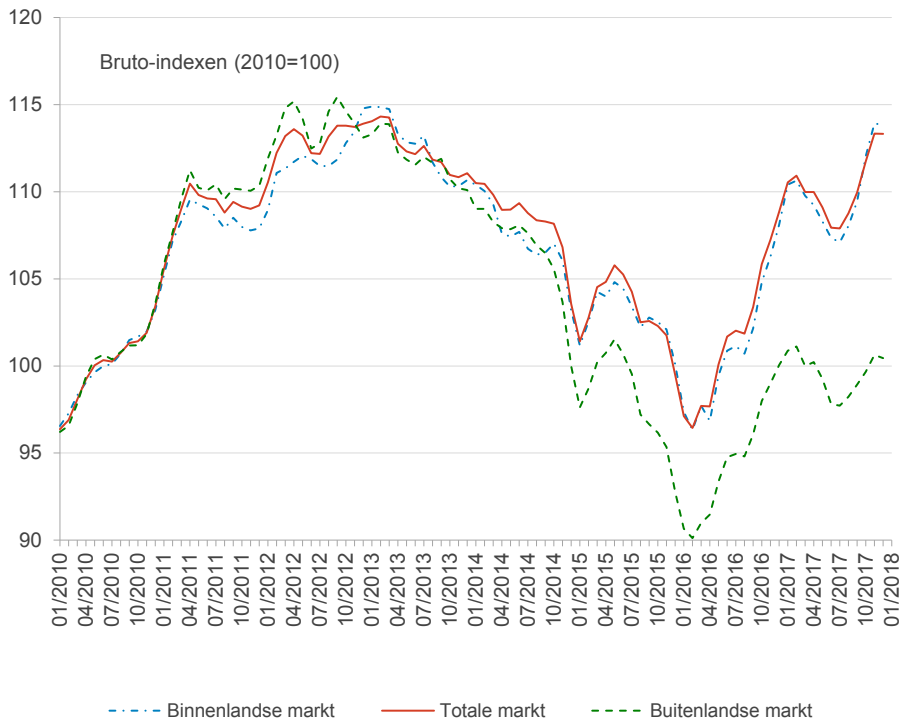
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2013	113,3	113,9	113,9	112,3	111,9	111,6	
2014	109,0	109,0	108,3	107,9	107,9	108,1	
2015	97,6	98,7	100,2	100,7	101,5	100,7	
2016	90,7	90,1	91,0	91,5	93,4	94,8	
2017	100,9	101,1	100,0	100,2	99,3	97,8	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2013	112,0	111,7	111,9	110,7	110,2	110,1	111,9
2014	107,6	106,9	106,5	105,6	103,7	100,0	106,7
2015	99,5	97,2	96,7	96,2	95,4	92,8	98,1
2016	95,0	94,8	96,1	98,0	99,0	100,1	94,5
2017	97,7	98,2	98,9	99,7	100,6	100,5	99,6

Een uitsplitsing van de algemene afzetprijsindex naargelang de bestemming toont een inflatie van 8,9% in 2017, tegenover -1,8% in 2016 op de binnenlandse markt, en een inflatie van 5,4% in 2017 tegenover -3,6% in 2016 op de buitenlandse markt. Dit is mede te wijten aan de prijsevolutie van de energetische producten die, na een dalende trend in 2014-2015, hun stijgende trend van 2016 verder zetten.

48

De daling van de afzetprijsindexen vanaf 2014 werd veroorzaakt door een daling van de energieprijzen op de internationale markt. Die oorzaak verklaart ook de tegengestelde beweging van de indexen voor de binnenlandse en buitenlandse markt, in combinatie met een prijsstijging voor producten die een laag gewicht hebben op de buitenlandse markt, zoals elektriciteit en gas. De heropleving sinds 2016 is deels te wijten aan de intermediaire goederen en energetische producten.

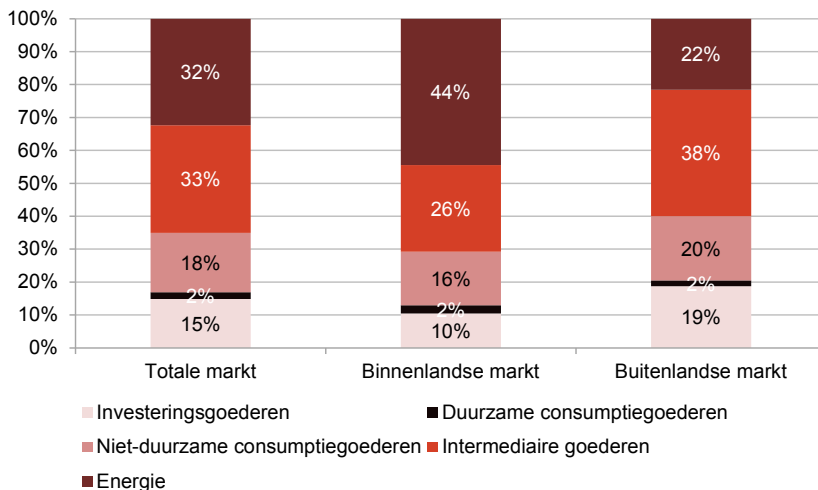
Totale industrie zonder bouwnijverheid

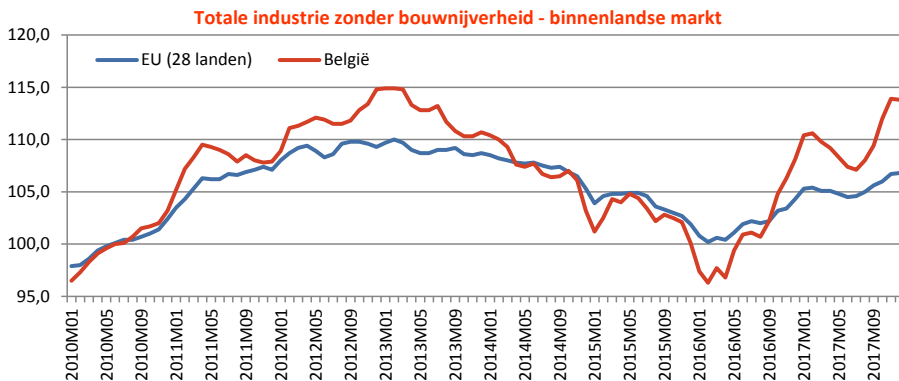
Het gewicht van een economische activiteit in de afzetprijsindex wordt bepaald door de waarde van de productie en de omzet ervan. Een opsplitsing van de totale industrie (zonder bouwnijverheid) toont dat energie en intermediaire goederen de grootste percentages voor hun rekening nemen.

Op de buitenlandse markt is het belang van energie minder uitgesproken – onder andere door het lage gewicht van elektriciteitsproducten - en wint vooral de productie van intermediaire goederen aan terrein ten opzichte van de binnenlandse markt.

Belang van de economische activiteiten in de afzetprijsindex

Wanneer we de afzetprijnsindex op de binnenlandse markt vergelijken met die van de Europese Unie, zien we eenzelfde evolutie. Al beweegt de Belgische index meer onder invloed van de energieprijzen. Ook voor de Europese Unie wordt de inflatie positief en gaat zij in stijgende lijn: 3,5% in 2017 tegenover -2,0% in 2016.

Wat is een afzetprijsindex?

De afzetprijsindex voor de industrie (zonder bouwnijverheid), ook wel producentenprijsindex genoemd, is een conjunctuurindicator die de maandelijkse evolutie van de transactieprijzen van de industriële productie van de economische sectoren in België weerspiegelt.

De index kan de eerste aanwijzing van de inflatiedruk in de economie zijn, maar kan ook de evolutie van de prijzen over langere periodes registreren. De index wordt onder andere gebruikt als deflator van andere economische indicatoren en als basis voor prijsherzieningsclausules in contracten.

De afzetprijsindex voor een specifieke economische activiteit meet de gemiddelde prijsontwikkeling van de in België geproduceerde goederen en aanverwante diensten in de verschillende verwerkingsstadia, voor de binnenlandse en buitenlandse markten.

Een prijsindex meet de procentuele verandering in een verzameling van prijzen doorheen de tijd. Een afzet wordt gedefinieerd als de som van de

opbrengsten van in een periode verkochte goederen of verrichte diensten.

Het verschil met een consumptieprijsindex

De consumptieprijsindex volgt de prijzen die betaald worden door gezinnen voor aangekochte goederen en diensten die representatief zijn voor hun verbruiksgewoonten. Bij de afzetprijsindex wordt er gekeken vanuit het standpunt van de verkoper. De afzetprijsindex volgt de prijzen die de Belgische ondernemers ontvangen voor de goederen die ze produceren.

De afzetprijsindex wordt hoofdzakelijk berekend via een prijzenquête bij ondernemingen die industriële goederen produceren en via enkele administratieve bronnen. De prijs per eenheid van representatieve getuigenproducten wordt voor de verschillende sectoren gevolgd.

Om een prijs vast te stellen, wordt de feitelijke transactieprijs gebruikt (niet de catalogusprijs), zonder btw en andere belastingen, inclusief subsidies of kortingen en wordt er rekening gehouden met alle prijsbepalende kenmerken van de producten, zoals het aantal verkochte goederen en kwaliteitsveranderingen.

Een kettingindex

De afzetprijsindex wordt berekend als een maandelijkse kettingindex. In tegenstelling tot een directe index, die de huidige prijzen steeds vergelijkt met een basisjaar, worden de prijzen van de afzonderlijke producten vergeleken met die van de vorige maand. Er wordt een gewogen gemiddelde genomen van de gemiddelde prijsevoluties per onderneming binnen de productgroepen of aggregaten. Dat wordt gebaseerd op de belangrijkheid van een bedrijf binnen de steekproef, bepaald door de waarde van de productie en de omzet.

Die prijsevoluties worden dan toegevoegd aan de index van de vorige maand om zo te kunnen spreken van een index met basisjaar 2010. Dat wil zeggen dat de index het verschil uitdrukt tussen het huidige prijsniveau en het gemiddelde prijsniveau van 2010. Het gebruik van een kettingindex vereenvoudigt de behandeling van nieuwe en verdwijnende producten of ondernemingen alsook kwaliteitsverandering en ontbrekende waarnemingen.

D I Demografie van de ondernemingen

De vijf meest voorkomende sectoren in de populatie btw-plichtigen

In dit hoofdstuk bekijken we de populatie van btw-plichtige ondernemingen. Hieronder zullen we de ondernemingen indelen naar activiteit (volgens de secties van de NACE Rev.2-classificatie) en vervolgens ook naar grootteklasse op basis van het werknemersaantal.

54

Voor de periode 2015-2017 zijn de drie grootste sectoren de groot- en kleinhandel, met inbegrip van de reparatie van auto's en motorfietsen (sectie G), de vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (sectie M), en de bouwsector (sectie F). Verschaffen van accommodatie en maaltijden (sectie I) en overige diensten (sectie S) vervolledigen de top 5.

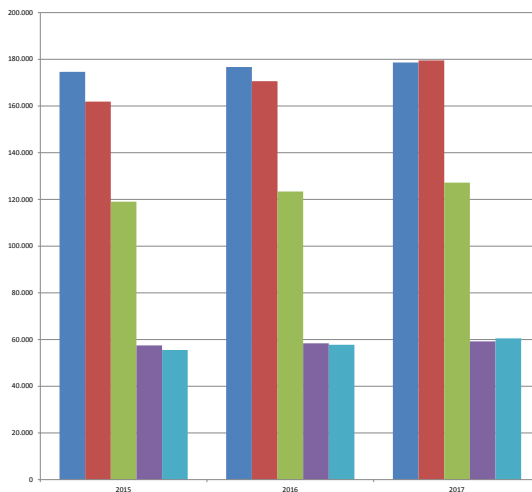
In 2017 is sectie M wat betreft het aantal actieve ondernemingen ongeveer even groot als de sectie G. Het belang van sectie M in de populatie van btw-plichtige ondernemingen nam toe tussen 2015 en 2017. Dit is een gevolg van de verplichte inschrijving sinds juni 2016 van bedrijfsleiders, afgevaardigden in het dagelijks bestuur, managers, vereffenaars en leden van het directiecomité die optreden als natuurlijk persoon in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Sectie M omvat het geheel van rechtskundige (notarissen, gerechtsdeurwaarders, juridisch adviseurs) en boekhoudkundige activiteiten (accountants, fiscale experts...), activiteiten eigen aan de hoofdkantoren en van adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer, activiteiten van architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen, speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied, reclamewezen en marktonderzoek, fotografie en vertaal- en tolkactiviteiten. De advocaten zijn sinds 1 januari 2014 onderworpen aan de btw.

Sectie S omvat onder meer de activiteiten van verenigingen: werkgevers- of werknemersorganisaties, professionele, levensbeschouwelijke, politieke of religieuze organisaties.

Btw-plichtigen

Aantal actieve bedrijven in de vijf meest voorkomende sectoren jaarlijks in België

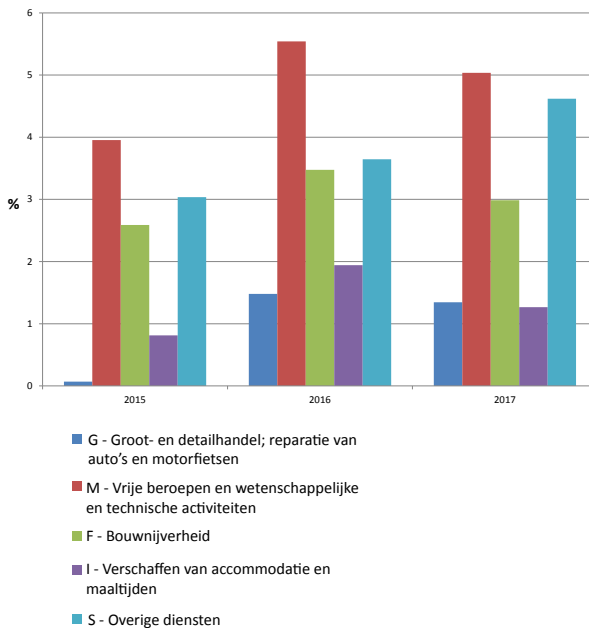

- G - Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen
- M - Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten
- F - Bouwnijverheid
- I - Verschaffen van accommodatie en maaltijden
- S - Overige diensten

De grafiek hieronder toont het verschil per jaar tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad van ondernemingen voor de vijf sectoren met het grootste aantal ondernemingen. Een positief percentage geeft dus aan dat er in verhouding meer ondernemingen opgericht dan gestopt zijn in een bepaalde sector.

Btw-plichtigen

Versil tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad in de vijf hoogst vertegenwoordigde sectoren in België

De sector die in 2016 en 2017 de sterkste groei optekende is die van de vrije beroepen, en wetenschappelijke en technische activiteiten (sectie M). Voor de vrije beroepen, wetenschappelijke en technische activiteiten was 2016 dan ook een uitzonderlijk jaar aangezien sinds juni 2016 bestuurders en managers als “natuurlijke personen” verplicht zijn om zich als btw-plichtige te laten registreren in de Kruispuntbank van Ondernemingen, hetgeen een kunstmatige toename van de oprichtingsgraad met zich meebrengt.

Ook de sector Overige diensten (sectie S) kende een positieve groei ten opzichte van een jaar eerder.

 57

De groot- en kleinhandel, de bouwsector en de horeca vervolledigen de top 5 van grootste sectoren. In deze sectoren zijn er eveneens meer ondernemingen die werden opgericht dan dat er werden stopgezet

Hoewel hun belang in de populatie van btw-plichtige ondernemingen kleiner is, vindt men eveneens sterke groeiresultaten terug voor de sectoren Informatie en communicatie (sectie J), Kunst, amusement en recreatie (sectie R) en Administratieve en ondersteunende diensten (sectie N).

Werkgelegenheid in de tien meest voorkomende sectoren

De volgende tabel toont de verdeling van btw-plichtige ondernemingen per grootteklaas in termen van werkgelegenheid op 31 december 2017 voor de tien sectoren met het grootste aantal ondernemingen. De volgende definities worden gehanteerd:

- De “zeer grote ondernemingen” hebben per definitie meer dan 500 werknemers.
- “Grote ondernemingen” hebben tussen 50 en 499 werknemers.
- “kmo’s” zijn ondernemingen met 1 tot 49 werknemers.

58

Van de tien sectoren met de meeste ondernemingen in 2017:

- telde 80,1% geen enkele werknemer;
- behoorde 19,3% tot de categorie van kmo’s;
- maakten zeer grote ondernemingen slechts 0,04% uit van de populatie en grote ondernemingen slechts 0,5%.

21,2% van de werknemers in de populatie is tewerkgesteld in de groot- en detailhandel en de verkoop en reparatie van auto’s en motorfietsen. 21,3% is werkzaam in vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten, en 15,1% is actief in de bouwsector. Voor de andere sectoren schommelt het aandeel tussen 4,1% en 7,2%.

Rekening houdend met het aantal werknemers per sector zijn de grote en zeer grote ondernemingen voornamelijk actief in de industrie. Zo zien we dat zo’n 35,7% van de “zeer grote ondernemingen” zoals hierboven gedefinieerd en 30,9% van de ‘grote ondernemingen’ in de industrie werkzaam is.

Wat betreft de groot- en kleinhandel (inclusief de reparatie van auto’s en motorfietsen) is het aandeel van grote en zeer grote ondernemingen vrijwel identiek (21,7% versus 20,5%). Kmo’s zijn het sterkst vertegenwoordigd in de groot- en kleinhandel met een aandeel van 30,3%. Bijgevolg kan men besluiten dat vanaf 50 werknemers het belang van deze sectoren afneemt in de groot- en kleinhandel.

De bouwsector wordt voornamelijk vertegenwoordigd door kmo’s; de meer omvangrijke ondernemingen in termen van werkgelegenheid zijn namelijk veel minder actief in deze sector. 16,4% van de kmo’s zijn actief in de bouwsector en 11,6% van de grote en zeer grote ondernemingen.

De horeca is dan weer eerder terug te vinden in de kleinere grootteklassen. 12,9% van de kmo's in onze populatie is actief in deze sector. De werkgelegenheid in 2017 in de tien voornaamste sectoren is vergelijkbaar met die in 2016.

Aantal ondernemingen per grootteklasse volgens sector 2017

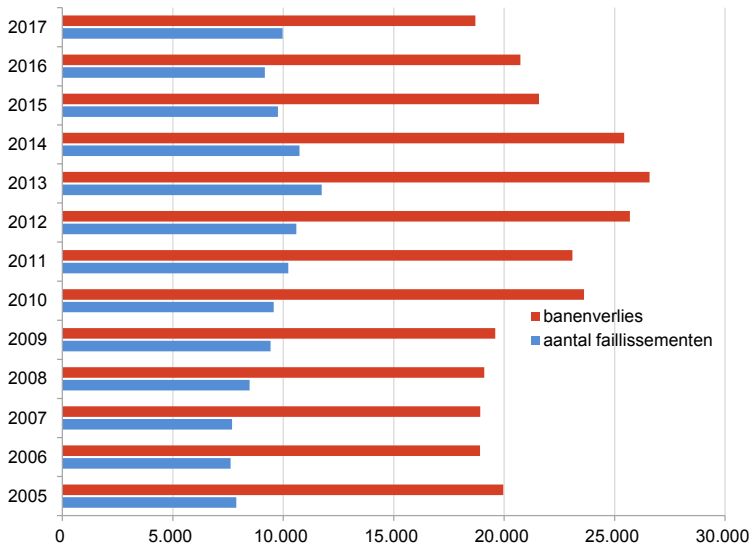
	Geen werknemers	Zeer grote onderneming	Grote onderneming	Kmo	Algemeen totaal
M – Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	157.744	28	439	21.305	179.516
G – Groot-en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	128.198	77	934	49.411	178.620
F – Bouwnijverheid	100.010	14	529	26.635	127.188
S – Overige diensten	51.522	3	87	8.895	60.507
I – Verschaffen van accommodatie en maaltijden	38.108	9	143	20.936	59.196
N – Administratieve en ondersteunende diensten	48.557	86	468	8.801	57.912
C – Industrie	33.610	134	1.331	14.103	49.178
A – Landbouw, bosbouw en visserij	45.058	0	28	3.791	48.877
J – Informatie en communicatie	41.359	23	252	5.605	47.239
R – Kunst, amusement en recreatie	30.806	1	97	3.394	34.298
Totaal	674.972	375	4.308	162.876	842.531
Representativiteit van de klasse (%)	80,11	0,04	0,51	19,33	100

E | Faillissementen

In 2017 gingen in België in totaal 9.968 bedrijven failliet, een stijging met 8,7 % t.o.v. 2016. Het aantal verloren jobs ten gevolge van een faillissement daalde met 9,8 %, van 20.729 in 2016 naar 18.698 in 2017.

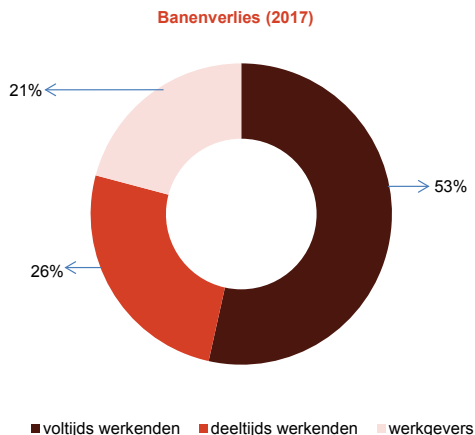
Er gingen in 2017 slechts weinig grote en middelgrote bedrijven (met 50 man personeel of meer) failliet: 33 in 2017 tegenover 36 in 2016. Het gemiddelde aantal banen dat per faillissement verloren ging, daalde van 2,26 naar 1,88.

Evolutie van het aantal faillissementen en banenverlies

In totaal verdwenen 9.999 voltijdse [-11,2 %] en 4.797 deeltijdse banen (-19,6 %). Daarbij verloren ook 3.902 loontrekkende werkgevers (+11,3 %) hun baan.

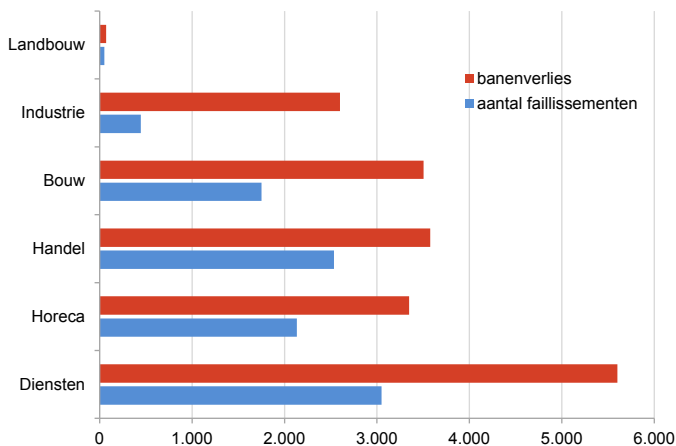
Landbouw en zeevisserij kenden in 2017 de sterkste daling van het aantal faillissementen. Daar liep dat aantal terug van 76 tot 51, een daling met -32,9%. De sterkste stijging van het aantal faillissementen is terug te vinden in de bouwnijverheid (met name 1.752; +11,0%). Verder werden sterke stijgingen opgetekend voor de sector Transport en andere diensten (3050; +10,3%) en in de Horeca (2.133; +9,3%). De toename bleek minder groot in de Handel (2536; +6,8%) en voor Winning van delfstoffen, voor Energie en in de Verwerkende nijverheid (446; +4,7%).

Faillissementen en banenverlies volgens sector in 2017

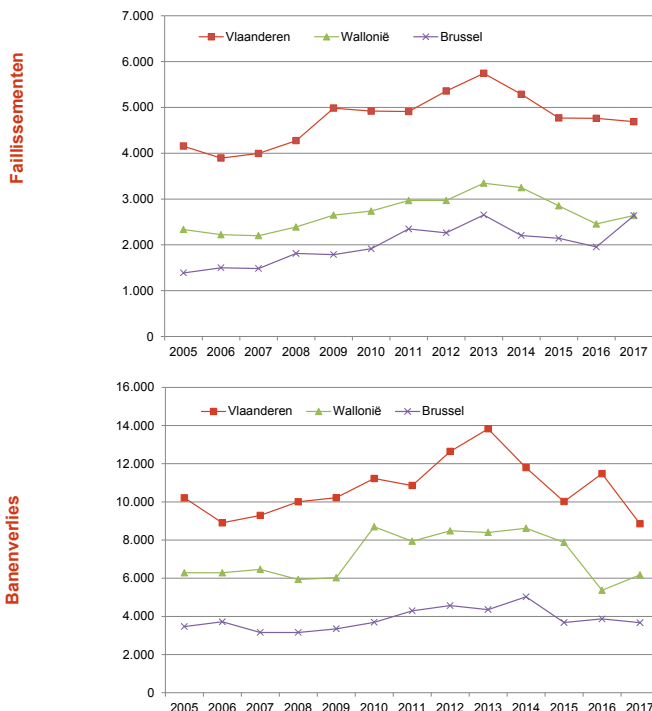
	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Landbouw	51	71	1,4
Industrie	446	2.599	5,8
Bouwnijverheid	1.752	3.505	2,0
Handel	2.536	3.575	1,4
Horeca	2.133	3.347	1,6
Diensten	3.050	5.601	1,8

Faillissementen en banenverlies (2017)

De sterkste stijging van het aantal faillissementen kwam voor rekening van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2.639; +35,1%). Wallonië kende een stijging van het aantal faillissementen (2.641; +7,5%), Vlaanderen daarentegen een daling (4.688; -1,5%).

Faillissementen en banenverlies per gewest

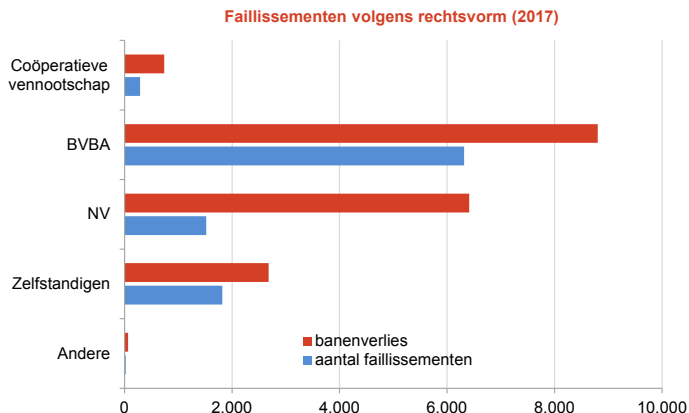

Een opsplitsing van de faillissementen volgens rechtsvorm toont dat BVBA's vanwege hun hoog aantal bij de meerderheid van de faillissementen betrokken zijn. Het jobverlies per faillissement is echter het grootst bij de naamloze vennootschappen (nv).

Faillissementen volgens rechtsvorm (2017)

	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Coöperatieve vennootschap	290	737	2,5
Zelfstandigen	1.819	2.681	1,5
Nv	1.519	6.410	4,2
Bvba	6.316	8.803	1,4
Andere	24	67	2,8

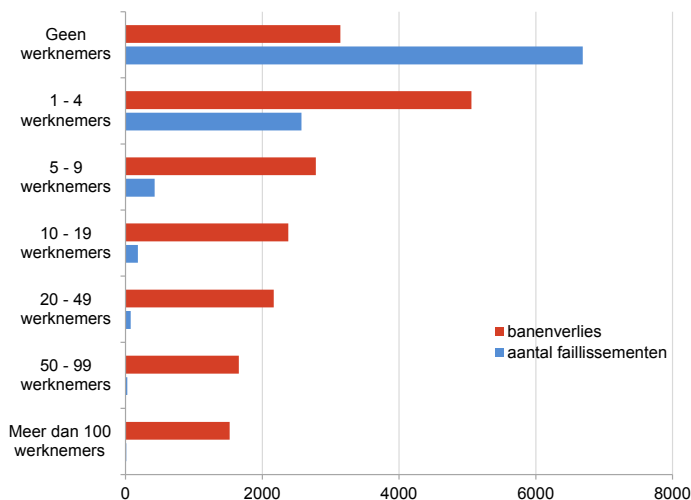
64

Het laatste jaar zijn 9 ondernemingen met meer dan 100 werknemers failliet gegaan, tegenover 18 in 2016. Er wordt een sterke daling van het aantal faillissementen waargenomen bij bedrijven met 20-49, 10-19 en 5-9 werknemers (-19,6%, -18,6% en -9,6%). Daartegenover werd een significante toename opgetekend bij ondernemingen met 50-99 werknemers (+33,3%).

Zoals in 2016 ging meer dan de helft van de banen (+58,7%) verloren bij faillissementen van bedrijven met minder dan 10 werknemers.

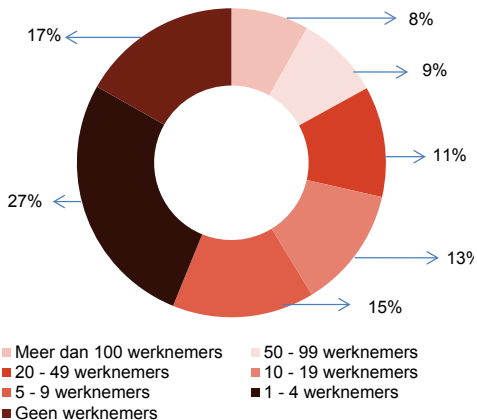
Faillissementen en banenverlies volgens grootteklasse (2017)

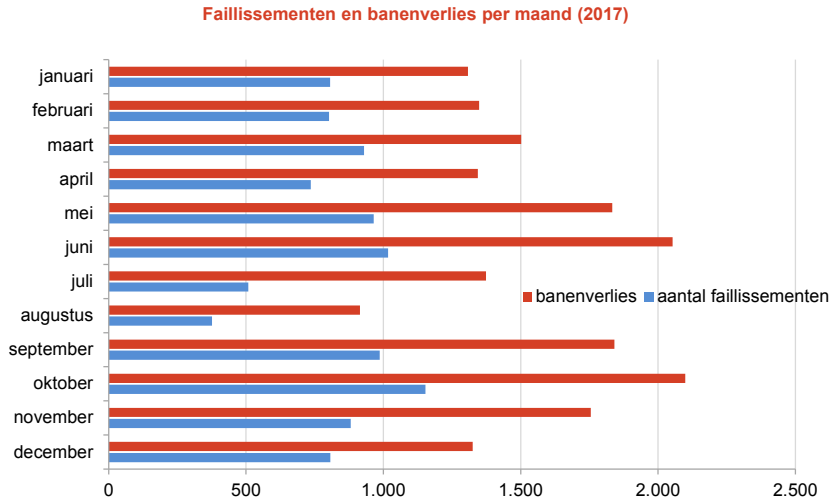
Faillissementen en banenverlies: evolutie 2016-2017

	Faillissementen	Banenverlies
Meer dan 100 werknemers	-50,0%	-51,4%
50-99 werknemers	+33,3%	+32,4%
20-49 werknemers	-19,6%	-21,4%
10-19 werknemers	-18,6%	-17,4%
5-9 werknemers	-9,6%	-11,3%
1-4 werknemers	+8,1%	+5,5%
Geen werknemers	+11,9%	+12,6%

Banenverlies volgens grootteklasse (2017)

In 2017 gingen in de maand oktober de meeste ondernemingen failliet, namelijk 1.153.

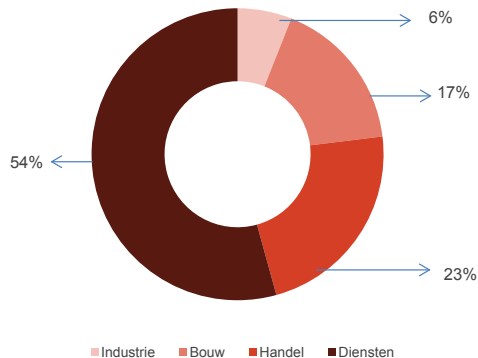

F I Structuur van de ondernemingen

68

De jaarlijkse structurele ondernemingsstatistieken beschrijven de structuur, het beleid en de prestaties van de ondernemingen volgens hun economische activiteit. Ze brengen de niet-financiële marktgerichte economie in beeld, meer bepaald de industrie, de bouw, de handel en heel wat dienstenactiviteiten. De structurele ondernemingsstatistieken zijn gebaseerd op enquêtegegevens en administratieve gegevens uit een steekproef van ondernemingen. Grote ondernemingen worden jaarlijks exhaustief ondervraagd.

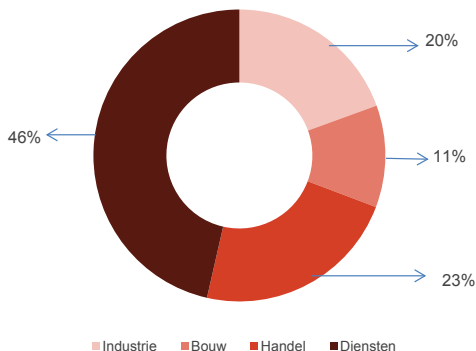
Ondernemingen (2015)

De Belgische niet-financiële marktgerichte economie telde in 2015 602.153 ondernemingen en 2.769.085 werkzame personen. 54 % van alle ondernemingen en 46 % van de werkzame personen zijn terug te vinden in de dienstensector.

De handel is de tweede grootste sector zowel qua aantal ondernemingen (23 %) als qua tewerkstelling (23 %).

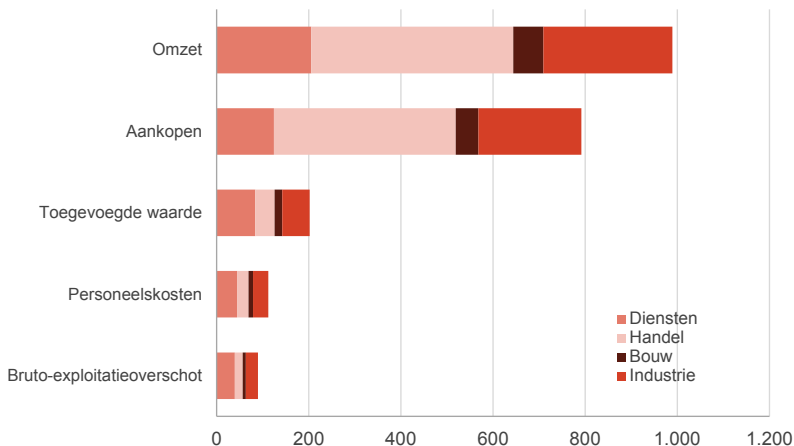
Werkzame personen (2015)

De industrie is de kleinste sector op vlak van aantal ondernemingen (6 %) maar niet op vlak van het aantal werkzame personen (20 %). In de industriële sector zijn er per onderneming gemiddeld meer personen tewerkgesteld dan in andere sectoren, namelijk 14,9 werkzame personen. Voor de handel is dit 4,6; voor de diensten 3,9; voor de bouwondernemingen 3,0.

De totale waarde van de omzet en de aankopen is het grootst voor de handel (respectievelijk 439 en 394 miljard euro), terwijl de dienstensector de grootste toegevoegde waarde, personeelskosten en bruto-exploitatieoverschot vertegenwoordigt (respectievelijk 84 miljard euro, 44 miljard euro en 40 miljard euro). Voor al die indicatoren is het aandeel van de bouwsector het kleinst.

Omzet, aankopen, toegevoegde waarde, personeelskosten en bruto-exploitatieoverschot, per sector in 2015 (in miljard €)

Aankopen omvatten de waarde van alle goederen en diensten die zijn gekocht voor wederverkoop of voor verbruik in het productieproces.

De omzet omvat de totale waarde van de marktverkoop van goederen en diensten aan derden.

De toegevoegde waarde komt ongeveer overeen met het verschil tussen de omzet en de aankopen.

De personeelskosten komen overeen met de beloning die de werkgever uitkeert aan werknemers voor het werk dat ze verricht hebben, inclusief daarop betaalde belastingen en sociale premies.

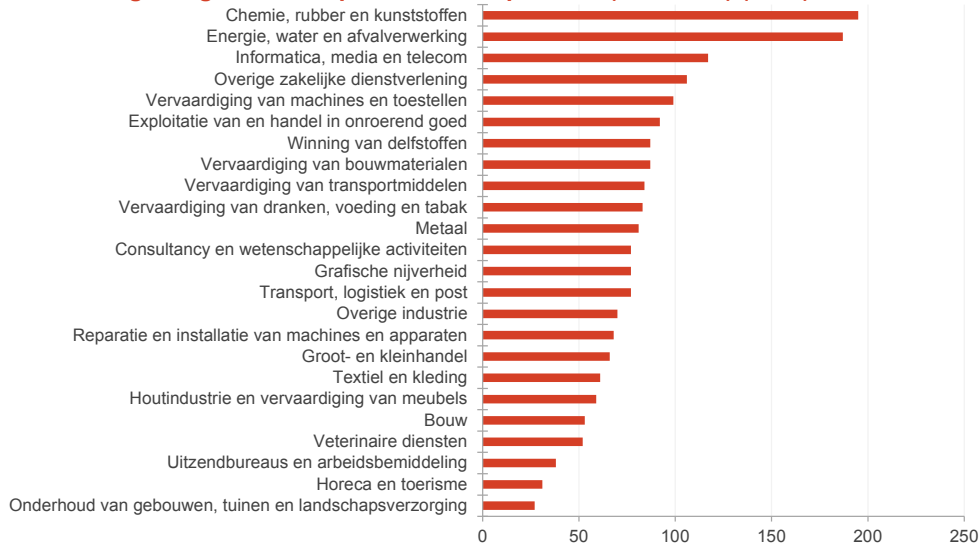
Het bruto-exploitatieoverschot wordt verkregen door van de toegevoegde waarde de personeelskosten af te trekken. Het is dus het overschot dat voortvloeit uit de bedrijfsactiviteiten na betaling van de ingezette arbeid. Het gaat om het saldo dat beschikbaar is om belastingen te betalen, de huidige investeerders te belonen (rente of dividend) en nieuwe investeringen te financieren.

De totale waarden voor de toegevoegde waarde en de personeelskosten worden vaak gelinkt aan werkgelegenheidsindicatoren, die worden uitgedrukt per capita. Personeelskosten worden gelinkt aan het aantal werknemers, toegevoegde waarde aan het aantal werkzame personen. Het aantal werkzame personen omvat zowel werknemers als niet-betaalde werkzame personen zoals werkzame vennoten, niet-betaalde meewerkende gezinsleden, enzovoort.

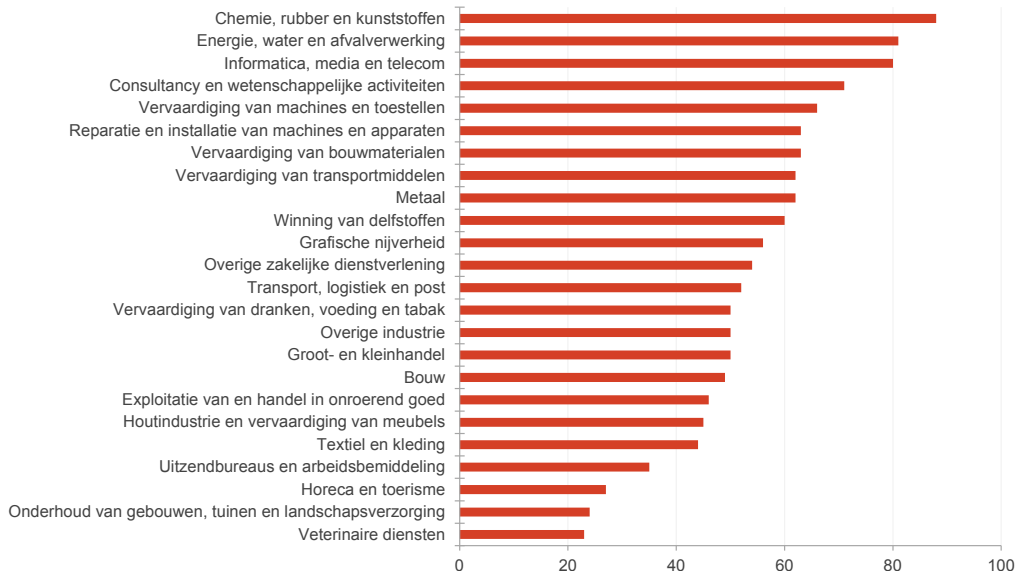
De toegevoegde waarde per werkzame persoon is gemiddeld 82.250 euro, gaande van 27.000 euro voor onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging tot 195.000 euro voor de sector "chemie, rubber en kunststoffen". De dienstensector is op dat vlak bijzonder divers: de hoogste toegevoegde waarde per persoon is terug te vinden in de sector "informatica, media en telecom", de laagste toegevoegde waarde per persoon in de sector "onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging". Ook in de industrie is er een grote diversiteit qua toegevoegde waarde per werkzame persoon, met een hoge toegevoegde waarde in de sector "chemie, rubber en kunststoffen" en een lage toegevoegde waarde in de sector "houtindustrie en vervaardiging van meubels".

De gemiddelde personeelskosten zijn het laagst voor de sector 'veterinaire diensten' (23.000 euro) en het hoogst voor de sector "chemie, rubber en kunststoffen" (88.0000 euro), met een gemiddelde van 54.000 euro per werknemer. Wat opvalt, is dat sectoren met een hoge toegevoegde waarde per werkzame persoon meestal ook hoge personeelskosten hebben, en vice versa.

Toegevoegde waarde per werkzame persoon (in 1.000 €) (2015)

Personeelskosten per werknemer (in 1.000 euro) (2015)

● ● ● ● *Vastgoed
en bouw*

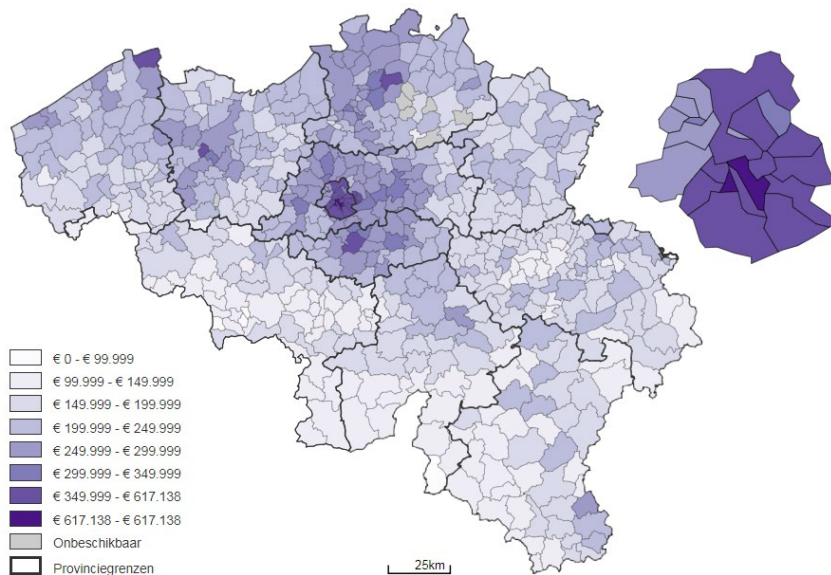
A | Vastgoedprijzen

In 2017 kostte een woonhuis gemiddeld 216.781 euro. Voor een villa moest 358.076 euro neergeteld worden. Een doorsnee appartement was voor 226.282 euro te krijgen. Sinds 1975 is de gemiddelde verkoopprijs van een gewoon woonhuis toegenomen met factor 11,6, terwijl het algemene prijsniveau (consumptieprijsindex) over die periode is toegenomen met factor 3,8. Met andere woorden, in de laatste 42 jaar zijn gewone woonhuizen ongeveer 3 keer zo snel in waarde gestegen als de prijzen van de producten die in de korf van de consumptieprijsindex zitten.

76

Transacties en gemiddelde prijzen van de verkoop van vastgoed						
	1975	2000	2005	2010	2015	2017
Gewone woonhuizen						
- aantal transacties	51.561	69.082	69.248	65.787	53.540	68.528
- gemiddelde prijs (€)	18.765	79.661	131.955	181.012	204.727	216.781
Villa's, bungalows, landhuizen						
- aantal transacties	2.696	7.977	16.613	17.768	15.818	20.505
- gemiddelde prijs (€)	67.074	266.927	262.979	319.691	343.188	358.076
Appartementen, flats, studio's						
- aantal transacties	16.081	30.047	33.028	44.545	38.146	40.147
- gemiddelde prijs (€)	30.011	88.943	141.257	189.830	220.273	226.282
Bougrondren						
- aantal transacties	49.002	27.175	26.955	19.867		
- gemiddelde prijs (€/m ²)	8,8	38,5	71,3	102,6		

Verkoop gewone woonhuizen in 2017 - gemiddelde prijs

De kaart hierboven visualiseert de gemiddelde prijzen voor gewone woonhuizen per gemeente tijdens het volledige jaar 2017: hoe donkerder de kleur, hoe hoger de gemiddelde prijs. In het Vlaams Gewest is de duurste gemeente Kraainem, met gemiddeld 416.154 euro voor een gewoon woonhuis. De goedkoopste Vlaamse gemeente is Mesen (105.559 euro). In het Waals Gewest is de duurste gemeente Lasne (455.061 euro) en de goedkoopste gemeente Viroinval (93.573 euro). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is Elsene de duurste gemeente (690.387 euro) en Sint-Jans-Molenbeek de goedkoopste, met 280.457 euro.

B I Bouwvergunningen

Het aantal uitgereikte bouwvergunningen voorspelt de toekomstige bouwactiviteit.

In 2017 was er bij de nieuwbouw een daling van 4,98 % voor de eengezinswoningen en van 0,38% voor de appartementen. Renovatie van woongebouwen kent een afname van 12,24%.

Bij niet-woongebouwen is er een toename van nieuwbouw (1,85%) en een daling van het aantal renovaties (24,70%).

Bouwvergunningen
2012 2013 2014 2015 2016 2017
A. Nieuwbouw
Woongebouwen

Aantal woongebouwen	24.774	23.862	25.553	21.916	23.049	22.572
- Brussels Hoofdst. Gewest	226	234	272	215	199	208
- Vlaams Gewest	17.213	16.928	18.798	15.514	16.771	15.973
- Waals Gewest	7.335	6.700	6.483	6.187	6.079	6.391
Aantal woningen	46.813	49.141	54.903	46.181	51.528	50.413
- Aantal eengezinswoningen	21.976	21.065	22.277	19.136	19.976	18.981
- Aantal appartementen	24.837	28.076	32.626	27.045	31.552	31.432

Niet-woongebouwen

Aantal niet-woongebouwen	4.536	4.461	4.475	4.276	3.994	4.068
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

B. Renovatie

Aantal verbouwingen van woongebouwen	26.561	27.280	27.443	28.172	27.283	23.943
Aantal verbouwingen van niet-woongebouwen	4.914	4.730	4.652	5.094	5.361	4.037

C I Inventaris van de gebouwen in België

België telde op 1 januari 2017 4.511.118 gebouwen. Sinds 1995 is het aantal gebouwen in België met 13% gestegen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 22% toegenomen tot 5.411.566. In het Vlaams Gewest zijn er 23,5% meer woningen en 13,8% meer gebouwen. In het Waals Gewest zijn er 22,1% meer woningen en 13,3% meer gebouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt de toename van het aantal gebouwen in vergelijking met de twee andere gewesten lager uit (0,9%), maar het woningenbestand is er wel met 15,1% toegenomen.

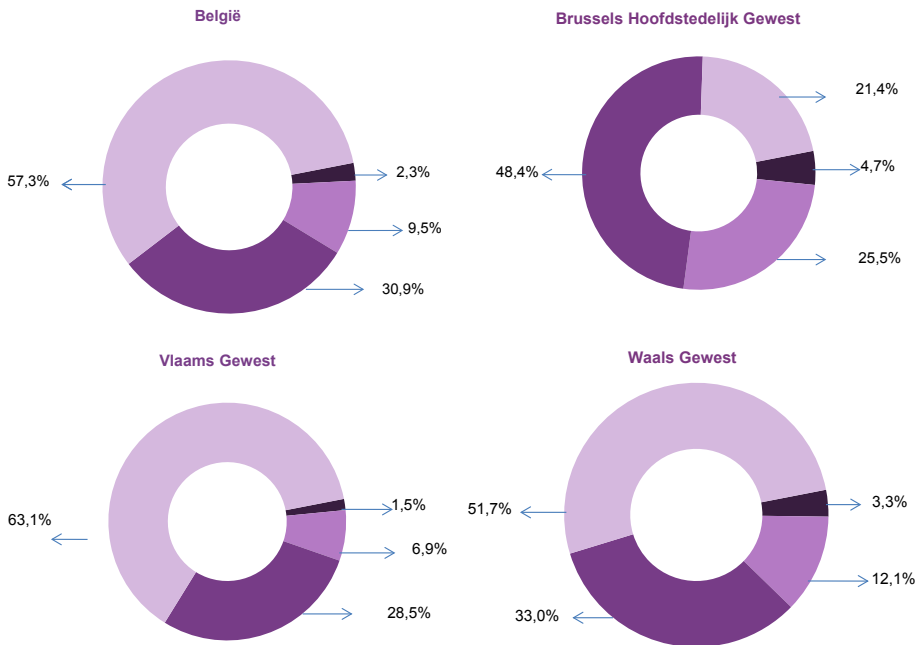
80

Gebouwenpark, België en gewesten (2017)

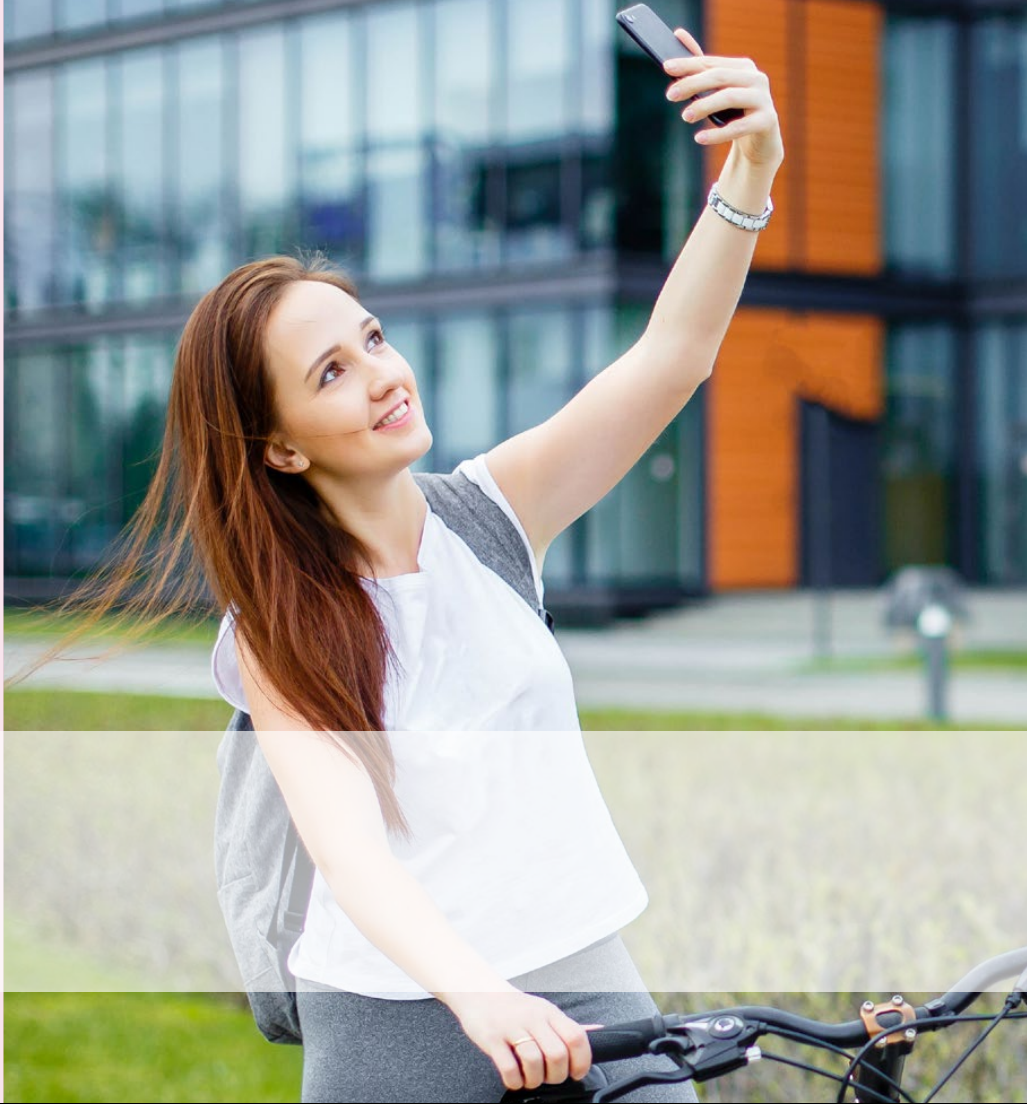
	Brussels Hoofdst. Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	België
Aantal gebouwen	194.543	2.660.647	1.655.928	4.511.118
Aantal gebouwen opgericht na 1981	12.419	814.307	335.201	1.161.927
Aantal gebouwen met bebouwde grondop- pervlakte kleiner dan 45 m ²	6.765	33.217	43.432	83.414
Aantal gebouwen met bebouwde grondop- pervlakte van 45 m ² tot 64 m ²	36.824	151.360	160.669	348.853
Aantal gebouwen met bebouwde grondop- pervlakte van 65 m ² tot 104 m ²	69.990	626.854	439.390	1.136.234
Aantal gebouwen met bebouwde grondop- pervlakte groter dan 104 m ²	30.922	1.389.532	687.971	2.108.425
Aantal gebouwen uitgerust met centrale verwarming of airconditioning	123.494	1.703.390	860.844	2.687.728
Aantal woonegelegenheden	573.276	3.149.215	1.689.075	5.411.566

De ouderdom van de gebouwen verschilt sterk van gewest tot gewest. In Vlaanderen is 30,6% van de gebouwen na 1981 opgetrokken, terwijl dat in Wallonië 20,2% bedraagt en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest slechts 6,4%.

Gebouwenpark volgens bebouwde grondoppervlakte (2017)

- Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte kleiner dan 45 m²
- Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 45 m² tot 64 m²
- Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 65 m² tot 104 m²
- Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte groter dan 104 m²

● ● ● ● ● *Mobiliteit
en vervoer*

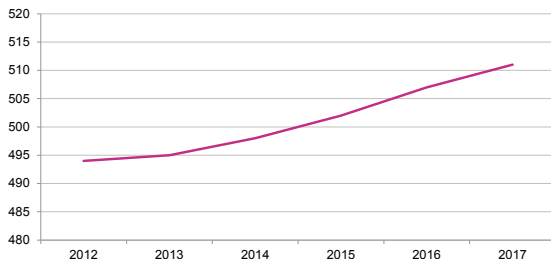
A | Voertuigen

Vergeleken met 2002 is het totale voertuigenpark – inclusief motorrijwielen – in 2017 gestegen met 25,5% en het aantal personenwagens met 20,8%. In vergelijking met 1 augustus 2016 is het totale voertuigenpark en het aantal personenwagens licht gestegen (respectievelijk +1,6% en +1,3%).

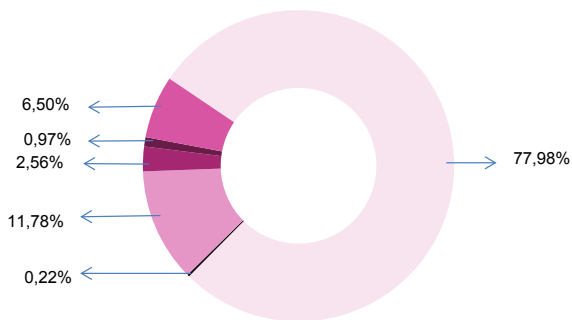
In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. In 2017 is dat één wagen per 1,96 inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Sinds 1991 is de autodichtheid met bijna 30 % gestegen. De autodichtheid in België is lichtjes hoger dan het Europese gemiddelde en sluit aan bij de cijfers van onze buurlanden.

84

Autodichtheid
Personenwagens per 1.000 inwoners

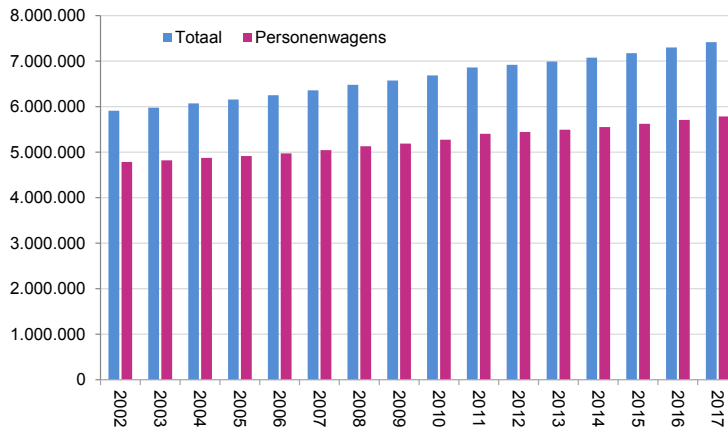

Voertuigenpark (2017)

- Personenwagens
- Autobussen en autocars
- Goederenvervoer (vrachtwagens, trekkers, bestelwagens)
- Landbouwtrekkers
- Speciale voertuigen
- Motorrijwielen

Evolutie van het voertuigenpark

Grootte van het voertuigenpark

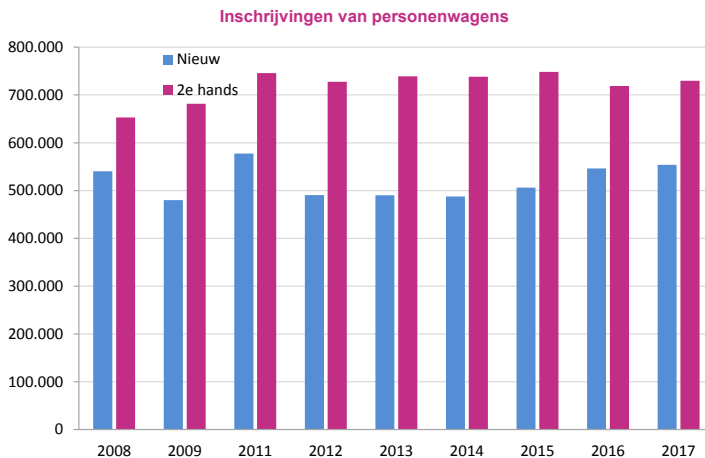
Op 1 augustus van het jaar	2002	2015	2016	2017	Evolutie 2017/2002	Evolutie 2017/2016
Totaal voertuigenpark	5.913.747	7.175.062	7.301.766	7.419.405	+25,5%	+1,6%
Personenwagens	4.787.359	5.623.579	5.712.061	5.785.447	+20,8%	+1,3%
Autobussen en autocars	14.769	16.094	16.040	16.062	+8,8%	+0,1%
Voertuigen voor goederenvervoer	540.637	770.508	796.930	826.742	+52,9%	+3,7%
Trekkers	46.789	44.851	45.749	47.478	+1,5%	+3,8%
Landbouwtrekkers	162.687	186.334	188.122	189.938	+16,8%	+1,0%
Speciale voertuigen	55.996	67.910	69.538	71.754	+28,1%	+3,2%
Motorrijwielen	305.510	465.786	473.326	481.984	+57,8%	+1,8%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	2,15	1,99	1,97	1,96	-8,8%	-0,5%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van die categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

De inschrijvingen van nieuwe voertuigen kenden een terugval tussen 2012 en 2014 maar sedert 2015 is er opnieuw een stijgende trend te zien.

Voor nieuwe voertuigen is er sprake van een stijging in het aantal inschrijvingen in 2017 voor de meeste categorieën ten opzichte van 2016. Enkel de inschrijving van nieuwe motorrijwielen laat in 2017 een daling optekenen.

De inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen zijn de laatste jaren vrij stabiel gebleven voor de verschillende voertuigcategorieën.

Inschrijvingen motorvoertuigen

	2002	2015	2016	2017	Evolutie 2017/2002	Evolutie 2017/2016
Inschrijvingen nieuwe voertuigen	556.854	602.857	654.605	668.658	+20,1%	+2,1%
Personenwagens	472.830	506.284	546.142	553.692	+17,1%	+1,4%
Autobussen en autocars	1.080	925	714	871	-19,4%	+22,0%
Voertuigen voor goederenvervoer	53.322	64.853	72.173	80.943	+51,8%	+12,2%
Trekkers	4.649	4.781	5.872	5.904	+27,0%	+0,5%
Landbouwtrekkers	3.419	3.185	3.689	4.300	+25,8%	+16,6%
Motorrijwielen	21.554	22.829	26.015	22.948	+6,5%	-11,8%
Inschrijvingen van tweede handsvoertuigen	776.377	868.308	836.459	849.022	+9,4%	+1,5%
Personenwagens	688.134	748.447	718.856	729.865	+6,1%	+1,5%
Autobussen en autocars	864	802	1.128	1.197	+38,5%	+6,1%
Voertuigen voor goederenvervoer	76.953	101.930	102.792	105.333	+36,9%	+2,5%
Trekkers	4.359	3.824	4.150	4.842	+11,1%	+16,7%
Landbouwtrekkers	6.067	13.305	9.533	7.785	+28,3%	-18,3%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen. Motorrijwielen zijn niet inbegrepen bij de tweedehandsvoertuigen.

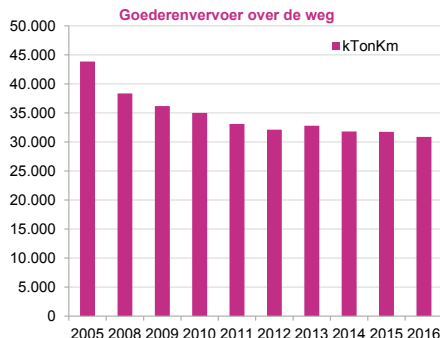
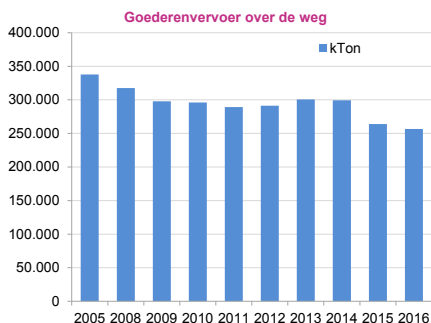
B | Goederenvervoer over de weg

Het goederenvervoer over de weg door voertuigen die in België zijn ingeschreven – vrachtwagens en trekkers met minstens 1 ton nuttig laadvermogen – daalde vanaf 2001 voor het aantal vervoerde ton en vanaf 2003 voor de gepresteerde tonkilometers.

Ten opzichte van 2015 daalde het aantal vervoerde ton en het aantal tonkilometer verder in 2016 (respectievelijk -2,8% en -2,7%). Vergeleken met 2001 noteren we in 2016 een daling van respectievelijk 33,6% en 41,9%.

Goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen

	eenheid	2001	2005	2010	2015	2016	2016/2015	2016/2001
Ton	1.000 t	386.380	337.863	296.149	263.991	256.529	-2,8%	-33,6%
Ton/km	mln tkm	53.158	43.846	35.001	31.729	30.874	-2,7%	-41,9%

C | Zeevaart

Zeevaart

	2011	2012	2013	2016	2017	2017 /2016
Binnengekomen zeeschepen (a)	28.306	26.795	25.000	25.886	25.128	-2,93%
Vertrokken zeeschepen (a)	29.262	27.649	25.439	26.496	26.094	-1,52%
Ladingen (x 1.000 t)	102.543	101.789	104.157	114.886	117.801	+2,54%
Lossingen (x 1.000 t)	128.375	120.705	122.724	138.658	139.729	+0,77%
Ontscheepte passagiers (x 1.000)	243	229	236	167	169	+1,20%
Ingescheepte passagiers (x 1.000)	254	237	232	159	161	+1,26%

(a) : Inclusief extracommunautaire doorvoer.

De zeevaart blijft een belangrijke sector voor ons land en een indicator voor de toestand van de economie. In 2009 werd de economische crisis zwaar gevoeld, maar in 2010 en 2011 volgde er een herstel. Na een dipje in 2012 namen de volumes sindsdien jaarlijks toe.

Het passagiersvervoer (cruise-passagiers niet inbegrepen) is jarenlang sterk achteruit gegaan maar stagneert de laatste jaren.

D | Verkeersongevallen

In 2017 werden er 38.020 verkeersongevallen met slachtoffers geteld, met een totaal van 49.066 slachtoffers. 615 mensen verloren het leven binnen de 30 dagen na het ongeval. Dat betekent een daling van 8% van het aantal overlijdens, van 5% in het aantal ongevallen en van 6% in het aantal slachtoffers, vergeleken met de resultaten van 2016.

Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners

	1998	2005	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	123	93	51	52	51	
België	147	108	66	68	59	54
Duitsland	95	65	42	43	39	
Frankrijk	153	85	53	54	54	
Luxemburg	135	102	64	64	56	
Nederland	68	46	28	31	31	
Verenigd Koninkrijk	61	55	29	28	28	

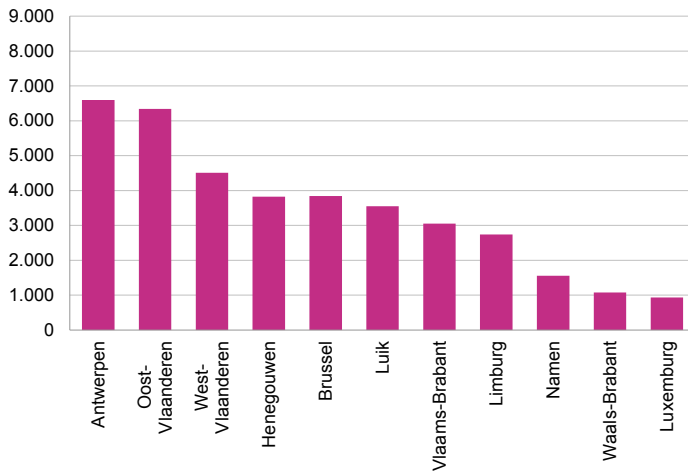
Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers

	1998	2005	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	58.982	45.900	26.000	26.100	25.600	
België	1.500	1.131	745	762	670	615
Duitsland	7.792	5.361	3.377	3.459	3.206	
Frankrijk	8.920	5.318	3.384	3.461	3.477	
Luxemburg	57	47	35	36	32	
Nederland	1.066	750	477	531	533	
Verenigd Koninkrijk	3.581	3.336	1.854	1.804	1.860	

Bron: Europese Commissie.

In 2017 daalde het aantal zwaar- en lichtgewonden met respectievelijk 8% en 5% ten opzichte van 2016.

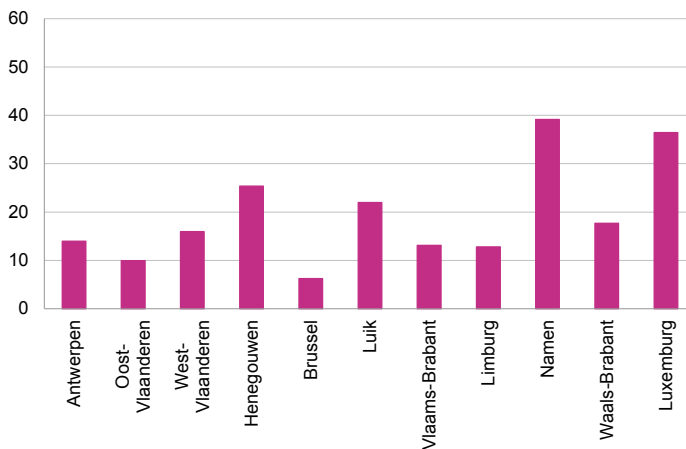
Aantal verkeersongevallen per provincie - 2017

Er bestaat een sterke schommeling van het aantal ongevallen naargelang de plaats van het ongeval. In de provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen gebeuren meer ongevallen.

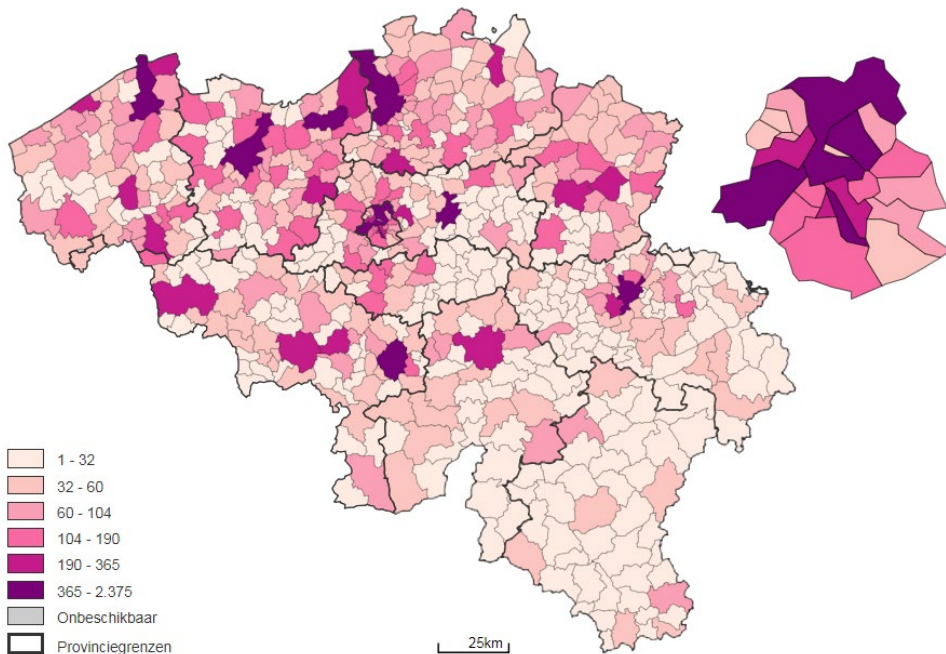
De provincies Namen, Luxemburg en Henegouwen vallen dan weer op door de ernst van de ongevallen en een groter aantal overlijdens per duizend ongevallen.

Aantal doden per duizend verkeersongevallen per provincie - 2017

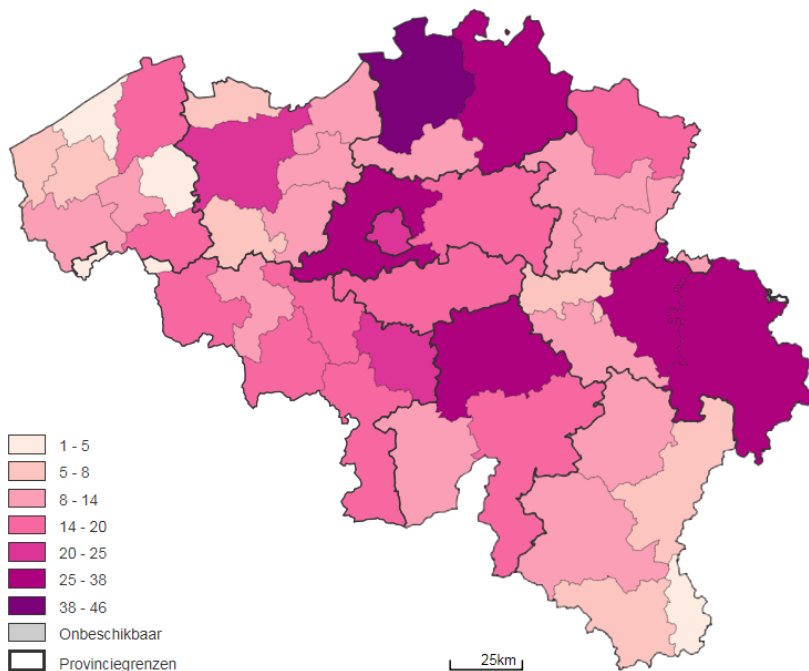

Verkeersongevallen per gemeente in 2017

94

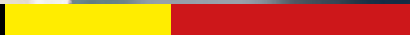
Aantal doden 30 dagen per arrondissement in 2017

● ● ● ● ● ● *Samenleving*

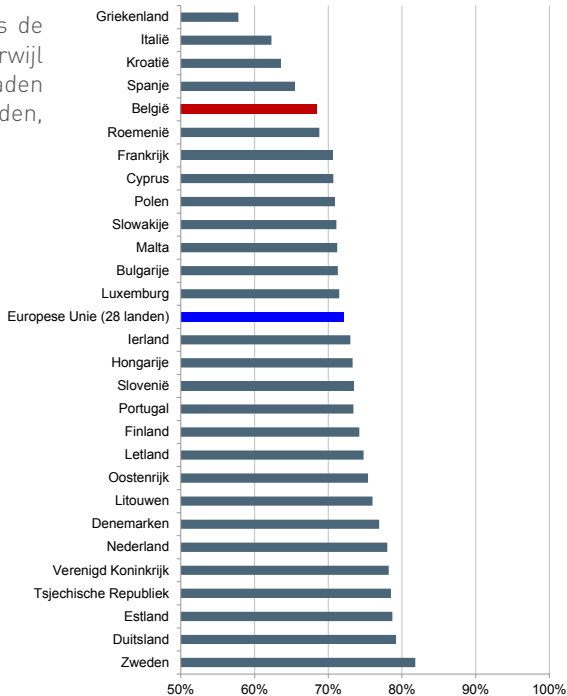

A | Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad

In 2017 was in België 68,5% van de 20- tot 64-jarigen aan het werk. De Belgische werkgelegenheidsgraad ligt daarmee lager dan het Europese gemiddelde dat 72,2% bedraagt.

In Griekenland, Italië en Kroatië was de werkgelegenheidsgraad het laagst terwijl de hoogste werkgelegenheidsgraden werden waargenomen in Zweden, Duitsland en Estland.

Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen - 2017

Bron: Eurostat.

De werkgelegenheidsgraad verschilt sterk naargelang de leeftijdsgroep. Bij jongeren van 15 tot en met 24 jaar ligt hij met 22,7% het laagst. Van alle personen van 25 tot en met 49 jaar is ongeveer 80% aan het werk.

In de leeftijdsgroep van 50 tot en met 64 jaar werkt 58,5%. De laatste 13 jaar is de werkgelegenheidsgraad van 50-64-jarigen sterk gestegen.

Werkgelegenheidsgraad naar leeftijdsgroep					
	2005	2010	2015	2016	2017 (b)
15-24 jaar	27,3%	25,2%	23,4%	22,7%	22,7%
25-49 jaar	80,1%	81,2%	79,2%	79,7%	80,1%
50-64 jaar	45,8%	50,9%	55,5%	56,6%	58,5%
Totaal (15-64 jaar)	61,1%	62,0%	61,8%	62,3%	63,1%

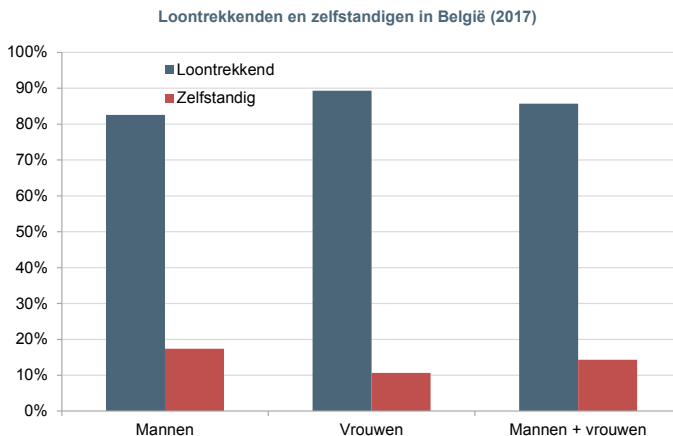
(b): Breuk in de gegevens.

In 2017 werd de Enquête naar de Arbeidskrachten grondig hervormd. Zo wordt vanaf 2017 met een roterend panel gewerkt, worden snellere en modernere bevragingmethoden gebruikt en werd de weegmethode herzien. Dit zorgt voor een breuk in de resultaten, waardoor de cijfers volgens de oude methode niet meer vergelijkbaar zijn met deze volgens de nieuwe methode.

Van het totaal aantal personen met een job in België (ongeveer 4,64 miljoen) werken 3.975.000 personen als loontrekkende en 663.000 als zelfstandige.

Mannen werken vaker als zelfstandige dan vrouwen: 17,4% van de werkende mannen is zelfstandig tegenover 10,7% van de vrouwen. In absolute cijfers zien we dat bijna dubbel zoveel mannen een zelfstandige job hebben als vrouwen. Het gaat concreet om 434.000 mannen en 229.000 vrouwen.

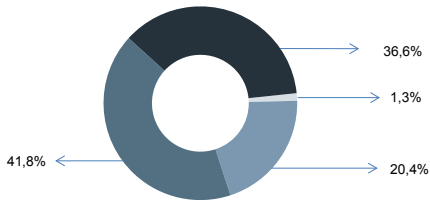
100

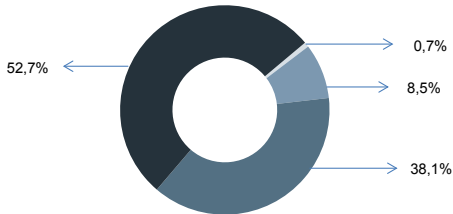
Werkgelegenheid per sector

De tertiaire of dienstensector telt het grootste aantal werkende personen. In 2017 had 41,8% van alle werkenden een job in de dienstensector. Ook de quartaire of non-profit-sector is populair, met 36,6% van de totale werkgelegenheid. 1 werkende op 5 werkt in de secundaire of productiesector en amper 1,3% in de landbouw of visserij (primaire sector).

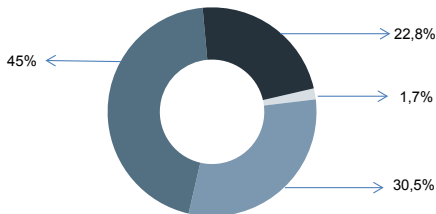
Mannen + vrouwen

Vrouwen

Mannen

De verdeling van de werkende bevolking volgens sector verschilt sterk naargelang het geslacht. Vrouwen werken vaker dan mannen in de non-profitsector (quartaire). Meer dan de helft van de werkende vrouwen is er tewerkgesteld. Het gaat onder andere om jobs in de gezondheidszorg, onderwijs en openbaar bestuur.

Daarnaast heeft 38,1% van de werkende vrouwen een job in de dienstensector. In jobs in de landbouw en de industrie zijn minder vrouwen tewerkgesteld dan mannen.

45% van de mannen met een job werkt in de dienstensector. Op de tweede plaats komt de productiesector met een aandeel van 30,5%. Die productiesector is veel belangrijker bij mannen dan bij vrouwen. Anderzijds werken veel minder mannen dan vrouwen in de non-profitsector (22,8%). Minder dan 2% van de werkende mannen werkt in de landbouw of visserij.

- primaire sector
- secundaire sector
- tertiaire sector
- quartaire sector

De meest voorkomende beroepen in België zijn administratief medewerker (algemeen), verkoper en verkoopsassistent, schoonmaker in hotels, kantoren en dergelijke, huishoudelijke hulp en schoonmaker bij gezinnen, en leraar in algemene vakken in het secundair onderwijs.

Bij mannen komt een job als vrachtwagenchauffeur het vaakst voor. Bij vrouwen treffen we het meest het beroep van administratief medewerker (algemeen) aan.

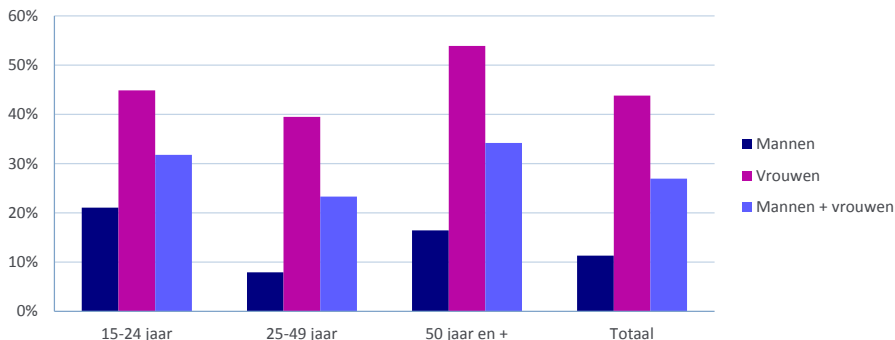
Meest voorkomende beroepen (mannen + vrouwen) 2017

1. Administratief medewerker, algemeen	176.914
2. Verkoper en verkoopsassistent	130.752
3. Schoonmaker in hotels, kantoren en dergelijke accommodatie	126.024
4. Huishoudelijke hulp en schoonmaker in particuliere huishoudens	108.978
5. Leraar in algemene vakken in het secundair onderwijs	104.516

In 2017 werkt 26,8% van alle loontrekkenden deeltijds. Deeltijds werken is vooral populair bij vrouwen. Zo werkt in 2017 bijna 44% van alle loontrekkende vrouwen deeltijds tegenover 11,1% van de loontrekkende mannen.

Er zijn grote verschillen tussen vrouwen en mannen naargelang de leeftijdsgroep. Loontrekkenden van 25 tot 49 jaar werken het minst deeltijds: bij mannen gaat het om 7,9% tegenover 39,5% bij vrouwen. Bij mannen wordt het hoogste percentage deeltijds loontrekkenden genoteerd bij jongeren van 15 tot 24 jaar. Van hen werkt 21,1% niet voltijds. Het percentage bij vrouwen in die leeftijdscategorie bedraagt 44,9%. Bij loontrekkende vrouwen van 50 jaar of ouder werkt bijna 54% deeltijds. Van hun mannelijke tegenhangers is 15,7% deeltijds aan de slag.

Deeltijds werk loontrekkenden volgens geslacht en leeftijdsgroep (2017)

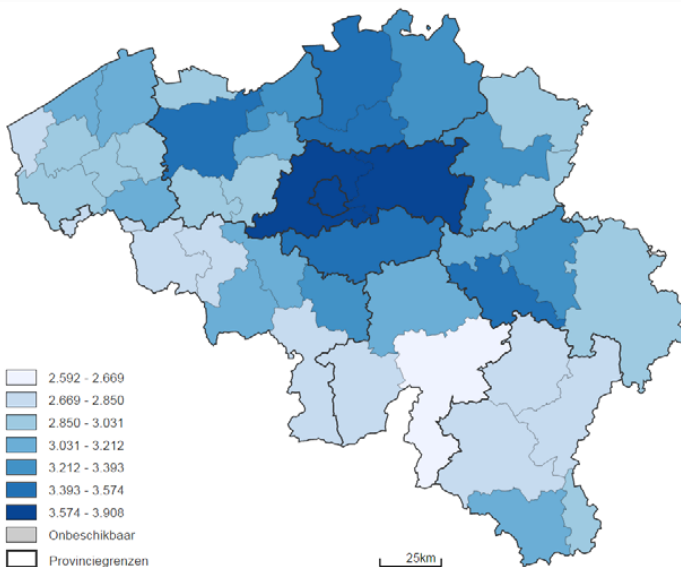

BI Loon

Een voltijds tewerkgestelde werknemer verdient in België gemiddeld 3.445 euro bruto per maand (2015). De omvang van het loon verschilt echter aanzienlijk tussen de verschillende arrondissementen. Met een gemiddeld bedrag van 3.972 euro worden de hoogste lonen in Brussel uitbetaald. Ook in de arrondissementen rond de hoofdstad blijkt het vanuit financieel oogpunt interessant werken. In Wallonië kent het arrondissement Nijvel de hoogste lonen. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Dinant, waar het loonzakje met een gemiddeld brutomaandloon van 2.604 euro het minst omvangrijk is. Binnen Vlaanderen verdienen werknemers het minst in het arrondissement Veurne.

104

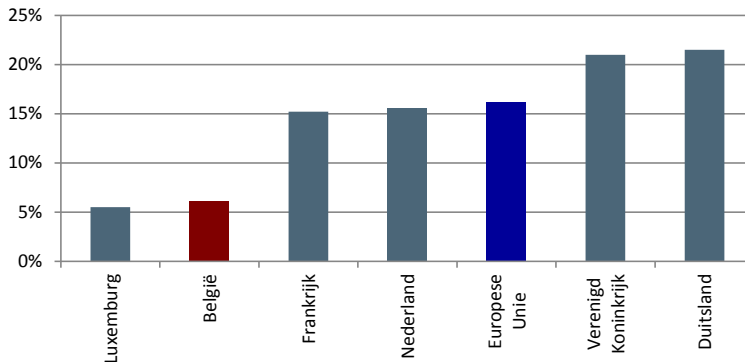
Gemiddeld bruto maandloon van een voltijdse werknemer naar plaats van tewerkstelling (2015)

Het gemiddelde loon van een werknemer hangt af van verschillende factoren. Een hogere opleiding resulteert bijvoorbeeld in een omvangrijker loon. Ook tussen vrouwen en mannen blijft er nog steeds een verschil in verloning. In België verdient een vrouw per uur een loon dat gemiddeld 6,1% lager ligt dan dat van een man.

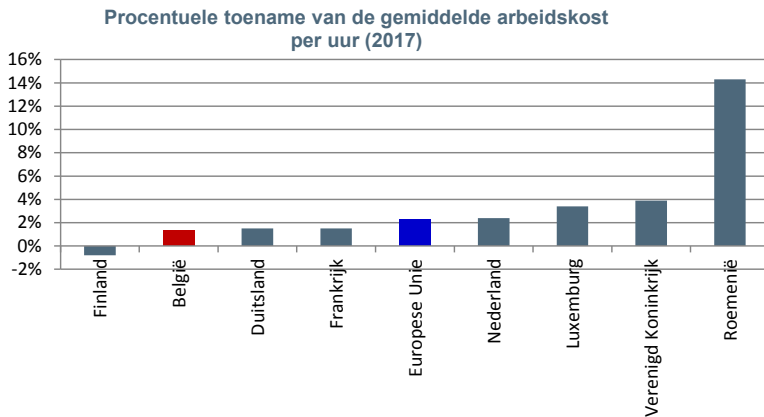
Ondanks dat duidelijke verschil scoort België in Europa relatief goed. Bij de buurlanden ligt de loonkloof alleen in Luxemburg lager. De loongelijkheid is het meest uitgesproken in Duitsland, waar vrouwen een uurloon ontvangen dat 21,5% onder het salaris van mannen ligt.

Loonkloof tussen mannen en vrouwen (in %) (2016)

Bron: Eurostat.

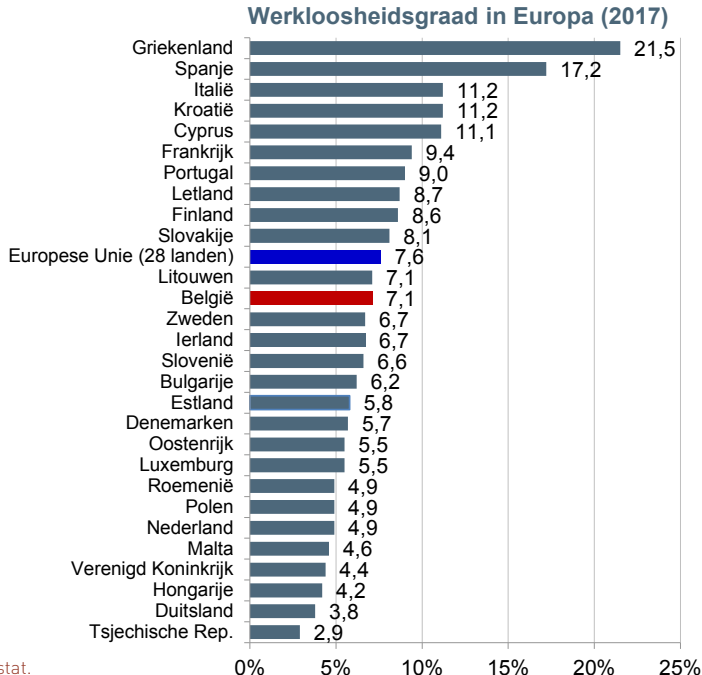
De lonen van werknemers vormen tot slot een belangrijke kostencomponent voor ondernemingen. In 2017 zagen Belgische bedrijven de loonkosten per uur toenemen met gemiddeld 1,3%. Dat cijfer ligt onder het Europese gemiddelde. Met een toename van de loonkosten met 14,3% tekent Roemenië voor de sterkste stijging. Aan de andere kant van het spectrum bevindt zich Finland, waar de loonkosten per uur met 0,8% afnamen.

Bron: Eurostat.

C I Werkloosheid en werkloosheidsgraad

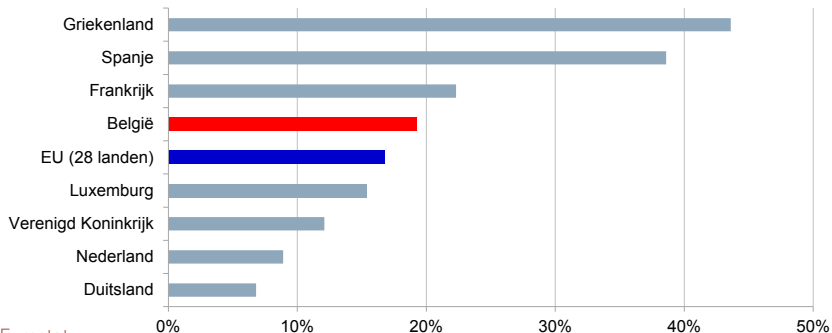
De werkloosheidsgraad in de Europese Unie schommelt tussen de 2,9% (Tsjechische Republiek) en 21,5% (Griekenland) en bedraagt gemiddeld 7,6%. In België was in 2017 7,1% van de beroepsbevolking van 15 tot en met 64 jaar werkloos. Elf EU-lidstaten hebben een hogere werkloosheidsgraad dan België. In Griekenland en Spanje worden de hoogste werkloosheidsgraden genoteerd.

De werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar binnen de Europese Unie vertoont nog grotere verschillen. In Duitsland is de werkloosheidsgraad van jongeren het laagst met 6,8%. In België bedraagt de jeugdwerkloosheidsgraad 19,3% in 2017. Onze buurlanden hebben een lagere jeugdwerkloosheidsgraad, behalve Frankrijk waar die 22,3% bedraagt. Het Europese gemiddelde bedraagt 16,8% in 2017.

De werkloosheidsgraad van jongeren ligt in Spanje met 38,6% dubbel zo hoog als in België. In Griekenland is de jeugdwerkloosheidsgraad nog hoger. Daar is in 2017 43,6% van de beroepsbevolking onder de 25 jaar werkloos.

Werkloosheidsgraad jongeren (onder 25 jaar) (2017)

Bron: Eurostat.

D | Inactieve bevolking

In 2017 waren er in België 4,28 miljoen personen van 15 jaar en ouder inactief. Ze verrichtten geen betaalde arbeid, zochten niet actief naar werk of waren niet beschikbaar om te werken. Het gaat om 1,85 miljoen mannen en 2,43 miljoen vrouwen. Meer dan de helft (52,4%) van de inactieven is ter beschikking gesteld voorafgaand aan het pensioen, op brugpensioen (werkloosheid met bedrijfstoelag), op vervroegd pensioen of op pensioen. 21,8% van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder is leerling of student, 8,9% is huisvrouw of huisman, 10,1% is arbeidsongeschikt en 6,9% is inactief maar bevindt zich in geen van bovenstaande categorieën.

De verdeling bij de mannen is anders dan bij de vrouwen. 56,9% van de inactieve mannen is (brug)gepensioneerd, tegenover 48,9% van de inactieve vrouwen. Slechts 1% van de inactieve mannen is huisman, terwijl dit percentage bij de vrouwen 14,9% bedraagt. In absolute cijfers gaat het om 362.000 huisvrouwen tegenover 18.000 huismannen.

Samenstelling van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder (2017)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Leerling / student	456.639	24,6%	475.112	19,6%	931.752	21,8%
Huisvrouw / huisman	17.866	1,0%	361.918	14,9%	379.784	8,9%
Arbeidsongeschikt	194.814	10,5%	235.434	9,7%	430.247	10,1%
“Op (brug)pensioen, op vervroegd pensioen, terbeschikkingstelling”	1.055.146	56,9%	1.185.811	48,9%	2.240.958	52,4%
Andere inactief	129.730	7,0%	167.436	6,9%	297.166	6,9%
Totaal	1.854.195	100,0%	2.425.711	100,0%	4.279.907	100,0%

E | Armoede

In België leeft 15,9% van de bevolking in een huishouden dat over een inkomen beschikt dat lager is dan de armoedegrens. In 2017 lag de armoedegrens op 1.139 euro per maand voor een alleenstaande en op 2.392 euro voor een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen.

110

% van de bevolking onder de armoedegrens (2017)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
België	14,9%	16,9%	15,9%
0-15 jaar	17,2%	18,6%	17,9%
16-64 jaar	14,2%	16,4%	15,3%
65 jaar en ouder	14,7%	17,1%	16,0%
Actief-werkend	5,3%	4,7%	5,0%
Niet-actief :	24,1%	25,7%	25,0%
Werkloos	52,9%	44,8%	49,1%
Gepensioneerd	13,3%	14,1%	13,7%
Andere niet-actieven	30,3%	34,3%	32,7%
Opleidingsniveau: laag	26,9%	27,5%	27,2%
Opleidingsniveau: gemiddeld	12,5%	16,5%	14,4%
Opleidingsniveau: hoog	5,6%	7,2%	6,4%

Vrouwen lopen een groter armoederisico dan mannen. Werk hebben is de beste buffer tegen armoede, maar biedt geen absolute garantie. Het armoederisico van de werkende bevolking is minstens vijf keer kleiner dan dat van alle andere categorieën samen.

In de Europese Unie bedroeg het armoederisico in 2016 17,3%.

Armoederisico (in %)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	16,8	16,7	17,2	17,3	17,3	-
België	15,3	15,1	15,5	14,9	15,5	15,9
Duitsland	16,1	16,1	16,7	16,7	16,5	-
Frankrijk	14,1	13,7	13,3	13,6	13,6	-
Luxemburg	15,1	15,9	16,4	15,3	16,5 (b)	-
Nederland	10,1	10,4	11,6	11,6	12,7 (b)	13,3 (p)
Verenigd Koninkrijk	16	15,9	16,8	16,6	15,9	-

- = Niet beschikbaar.

(b) = breuk in de gegevens

(p) = voorlopig

Bron: Eurostat. (versie 19-07-2018)

Toelichting: Het aantal personen met een equivalent beschikbaar inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt, die is vastgelegd op 60% van het nationaal equivalent mediaan beschikbaar inkomen (na sociale transfers).

Naast monetaire armoede werden er nieuwe indicatoren ontwikkeld, zoals «ernstige materiële deprivatie».

Mensen met ernstige materiële deprivatie missen minstens vier van de negen volgende elementen en zijn niet in staat om huur of courante rekeningen te betalen, hun woning degelijk te verwarmen, onverwachte uitgaven te doen, om de twee dagen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten, een week vakantie per jaar te nemen buiten hun huis, zich een eigen wagen, wasmachine, kleurentelevisie of telefoon aan te schaffen. In België leeft 5,1% van de bevolking in een huishouden met ernstige materiële deprivatie. Dat cijfer bedraagt 6,7% voor de Europese Unie in 2017. Mensen uit huishoudens met een risico op monetaire armoede zijn vatbaarder voor materiële deprivatie (21,5%).

Ernstige materiële deprivatie (in %)

	2012	2014	2015	2016	2017
Europese Unie	9,9	8,9	8,1	7,5	6,7 (e)
België	6,3	5,9	5,8	5,5	5,1
Duitsland	4,9	5	4,4	3,7	3,6 (p)
Frankrijk	5,3	4,8	4,5	4,4	4,1 (p)
Luxemburg	1,3	1,4	2	1,6 (b)	-
Nederland	2,3	3,2	2,6	2,6 (b)	2,6 (p)
Verenigd Koninkrijk	7,8	7,4	6,1	5,2	4,9 (p)

- = Niet beschikbaar.

(e) = geschat

(p) = voorlopig

(b) = breuk in de gegevens

Bron: Eurostat. (versie 19-07-2018)

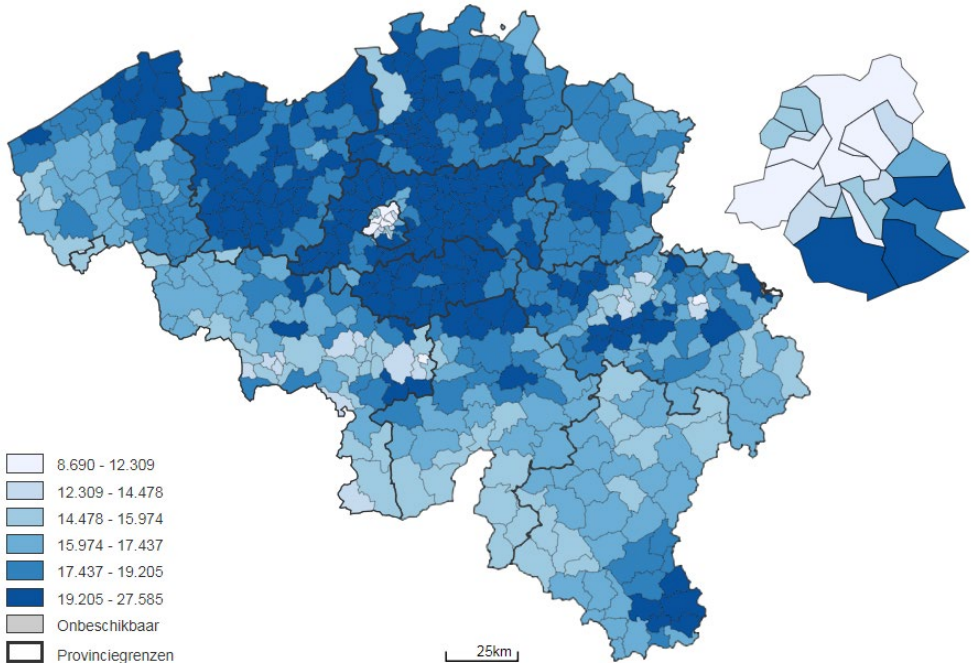
F I Inkomen

In 2015 bedroeg het gemiddelde netto belastbare inkomen per inwoner 17.698 euro. Als dat cijfer wordt uitgesplitst over de drie gewesten, ligt het inkomen per hoofd het hoogst in Vlaanderen. Met een bedrag van 18.970 euro ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 7,2 % boven het nationale gemiddelde. De inwoners van het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten het met beduidend minder financiële middelen stellen. Zo ligt het gemiddelde inkomen van de Waal 5,7 % onder het Belgische cijfer, terwijl een Brusselaar het op jaarbasis gemiddeld met 21,8 % minder moet stellen.

Op gemeentelijk niveau spant Sint-Martens-Latem de kroon als gemeente met het hoogste gemiddelde inkomen per inwoner. Het ligt er 55,9% boven het Belgische gemiddelde. Het laagste gemiddelde inkomen is terug te vinden in Sint-Joost-ten-Node. Het inkomen per hoofd bedraagt er de helft van het nationale gemiddelde en ligt 68,5% onder het inkomen van een inwoner van Sint-Martens-Latem.

Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner per gemeente in 2015

114

Bij de individuele aangiften ligt het aangegeven gemiddelde inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Op jaarbasis ligt het gemiddelde inkomen van de Vlaming 3,2 % boven het Belgische cijfer. Het gemiddelde inkomen in het Waals Gewest ligt dan weer 4,9 % onder het nationale cijfer.

Ook bij de gehuwden en de wettelijk samenwonenden ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Gehuwde en wettelijk samenwonende Brusselaars beschikken over een inkomen dat 10,6 % lager ligt dan het bedrag dat de gemiddelde Belg aangeeft.

 115

 Een aangifte kan worden ingevuld door één of door twee personen. Als algemene regel geldt de individuele aangifte, maar gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gemeenschappelijke aangifte indienen.

Inkomens uit belastingaangiften : België en de gewesten

	2013		2014		2015	
	Gemiddeld inkomen per aan- gifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aan- gifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aan- gifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest						
Individuele aangifte	20.587	15.840	20.719	15.833	20.780	15.922
Gezamenlijke aangifte	44.008	30.990	45.327	31.906	46.037	32.054
Vlaams Gewest						
Individuele aangifte	21.045	18.227	21.724	18.557	21.704	18.595
Gezamenlijke aangifte	50.253	41.122	52.591	43.215	52.697	43.386
Waals Gewest						
Individuele aangifte	19.509	16.663	19.941	16.907	19.990	17.075
Gezamenlijke aangifte	48.240	39.724	50.081	41.458	50.300	41.578
België						
Individuele aangifte	20.476	17.463	21.013	17.635	21.027	17.705
Gezamenlijke aangifte	49.212	39.945	51.328	41.807	51.515	41.990

Toelichting: mediaan = inkomen in het midden van de reeks als alle aangiften geklasseerd worden van laag naar hoog: de helft van de aangegeven inkomens is lager, de andere helft hoger.

G | Uitgaven huishoudens

De uitgaven van de Belgische huishoudens bedroegen in 2016 gemiddeld 34.167 euro. Het grootste deel ervan, 30,4% van het totaalbedrag, werd besteed aan de woning, gevolgd door voeding, drank en tabak (15,3%), vervoer en telecommunicatie (14,8%) en uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (13,9%).

Op gewestelijk niveau consumeren de Vlaamse huishoudens met gemiddeld 35.841 euro het meest, tegen respectievelijk 32.675 euro en 29.956 euro voor de huishoudens in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Huishoudens in het Vlaams Gewest consumeren op nagenoeg alle posten van het budget meer dan die in de twee andere gewesten. Dat is onder meer het geval voor de uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (5.327 euro tegen 4.205 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 4.003 in Wallonië).

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2016

	Bedrag in €			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet-alcoholische dranken	4.586	4.125	4.775	4.413
Alcoholische dranken en tabak	657	623	623	729
Kleding en schoenen	1.472	1.276	1.675	1.180
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	10.400	10.138	10.559	10.210
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	1.992	1.530	2.281	1.642
Gezondheid	1.571	1.396	1.586	1.606
Transport	3.937	2.388	4.084	4.219
Communicatie	1.119	1.031	1.177	1.045
Cultuur en vrije tijd	2.577	2.202	2.775	2.359
Opleiding	191	505	164	129
Restaurant en horeca	2.200	2.003	2.552	1.644
Persoonlijke verzorging en diensten	3.465	2.738	3.590	3.499
Gemiddeld totaal van de bestedingen	34.167	29.956	35.841	32.675

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest – 2016

	Verdeling in %			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding en niet-alcoholische dranken	13,4%	13,8%	13,3%	13,5%
Alcoholische dranken en tabak	1,9%	2,1%	1,7%	2,2%
Kleding en schoenen	4,3%	4,3%	4,7%	3,6%
Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	30,4%	33,8%	29,5%	31,2%
Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten	5,8%	5,1%	6,4%	5,0%
Gezondheid	4,6%	4,7%	4,4%	4,9%
Transport	11,5%	8,0%	11,4%	12,9%
Communicatie	3,3%	3,4%	3,3%	3,2%
Cultuur en vrije tijd	7,5%	7,4%	7,7%	7,2%
Opleiding	0,6%	1,7%	0,5%	0,4%
Restaurant en horeca	6,4%	6,7%	7,1%	5,0%
Persoonlijke verzorging en diensten	10,1%	9,1%	10,0%	10,7%
Gemiddeld totaal van de bestedingen	100%	100%	100%	100%

H | Onderwijs

12,7% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bezit geen diploma of enkel een diploma van het lager onderwijs. Een vijfde van de bevolking heeft slechts een diploma van het lager secundair onderwijs.

Voor 34,8% is het hoger secundair het hoogste onderwijsniveau en 31,8% heeft een diploma van het hoger onderwijs. Binnen het hoger onderwijs vinden we het meest diploma's van het niet-universitair onderwijs van het korte type of professionele bachelors. Het aandeel van deze diploma's ligt hoger bij vrouwen dan bij mannen. Bij mannen zijn de diploma's van het lange type dan weer populairder dan bij vrouwen.

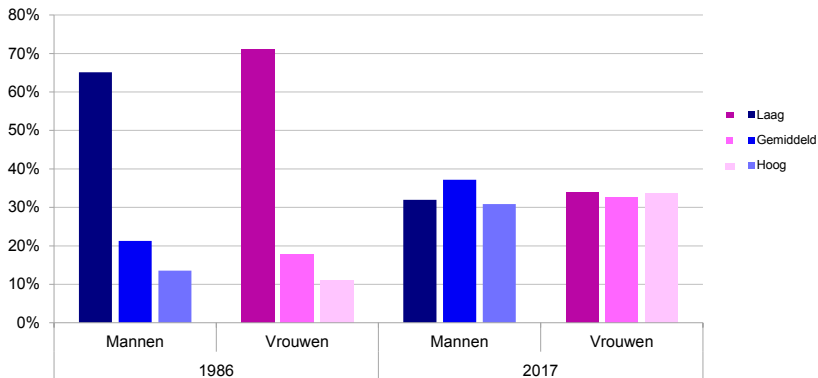
Onderwijsniveau van de bevolking van 15 jaar en ouder (2017)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Lager onderwijs (of geen diploma)	11,1%	14,2%	12,7%
Lager secundair onderwijs	20,9%	19,6%	20,2%
Hoger secundair onderwijs	37,2%	32,6%	34,8%
Hoger beroepsonderwijs (HB05)	0,4%	0,5%	0,4%
Hoger niet-universitair onderwijs van het korte type / professionele bachelor / academische bachelor (hogeschool of universiteit) / Voortgezette opleiding, Banaba	15,7%	21,4%	18,6%
Hoger niet-universitair onderwijs van het lange type - universitair onderwijs (master, licentiaat, ingenieur, dokter in de geneeskunde) / Voortgezette opleiding, Manama	14,0%	11,3%	12,6%
Doctoraat	0,7%	0,4%	0,6%
Totaal	100%	100%	100%

Het onderwijsniveau van de Belgische bevolking is tussen 1986 en 2017 sterk toegenomen. In 1986 had 65,1% van de mannen en 71,2% van de vrouwen van 15 jaar en ouder hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs. Dat percentage laaggeschoolden daalde de afgelopen decennia zowel bij mannen als bij vrouwen tot onder de 35%. De afname van het aantal laaggeschoolden ging bij beide geslachten gepaard met een toename bij zowel de gemiddeld- als de hooggeschoolden.

De sterkste stijging viel te noteren bij de vrouwen met een diploma van het hoger onderwijs. In 1986 was 11,1% van de vrouwelijke bevolking van 15 jaar en ouder houder van een diploma van het hoger onderwijs. In 2017 was het percentage hooggeschoolde vrouwen opgelopen tot 33,1%. Het aandeel hooggeschoolde vrouwen ligt hoger dan het percentage hooggeschoolde mannen (30,4%). Ten slotte was 37,2% van de mannen en 32,6% van de vrouwen in 2017 in het bezit van een diploma van het hoger secundair onderwijs zonder hogere studies te hebben afgerond.

Onderwijsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar (1986 en 2017)

In België was in 2017 45,9% van de 30- tot 34-jarigen in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs. België scoort daarmee ruim boven het Europese gemiddelde, dat 39,9% bedraagt. Vrouwen scoren hier beduidend beter dan mannen. In België bezit 50,9% van de vrouwelijke 30-34-jarigen een diploma van het hoger onderwijs, tegenover 40,8% van de mannen van 30 tot 34 jaar.

Aan de hand van bovenstaande indicator gaat Eurostat na of de belangrijke Europese doelstelling dat in 2020 40% van de 30 tot 34-jarige Europeanen een diploma van hoger onderwijs of gelijkgesteld op zak hebben, door alle lidstaten gehaald wordt. Ons land heeft de doelstelling al bereikt, net zoals de meeste van de ons omringende landen.

Percentage 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald

	2005	2009	2012	2016	2017
Europese Unie	28,1%	32,3%	36,0%	39,1%	39,9%
België	39,1%	42,0%	43,9%	45,6%	45,9%(b)
Duitsland	26,1% (b)	29,4%	31,8%	33,2%	34,0%
Frankrijk	37,7%	43,0%	43,3%	43,6%	44,3%
Luxemburg	37,6%	46,6% (b)	49,6%	54,6% (u)	52,7% (u)
Nederland	34,9%	40,5%	42,2%	45,7%	47,9%
Verenigd Koninkrijk	34,5%	41,4%	46,9%	48,2%	48,3%

(b): Breuk in de gegevens. (u): Onbetrouwbaar

Bron: Eurostat.

Toelichting: Duitsland telt een aantal postsecundaire studies niet mee, terwijl dat in andere landen wel gebeurt. Met die studies inbegrepen ligt het percentage daar veel hoger.

Ook in het kader van de EU2020-strategie werd bepaald dat het percentage vroegtijdige schoolverlaters tegen 2020 teruggedrongen moet worden tot 10%. Het gaat om het aandeel personen tussen 18 en 24 jaar dat geen diploma van het hoger secundair onderwijs heeft behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgt. In vergelijking met 2005 is het percentage vroegtijdige schoolverlaters in België gedaald van 12,9% naar 8,9% in 2017. Het EU-gemiddelde bedraagt 10,6%.

Vroegtijdige schoolverlaters - % van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs heeft behaald

	2005	2009	2013	2016	2017
Europese Unie	15,7%	14,2%	11,9%	10,7%	10,6%
België	12,9%	11,1%	11,0%	8,8%	8,9% (b)
Duitsland	13,5%(b)	11,1%	9,8%	10,3%	10,1%
Frankrijk	12,5%	12,4%	9,7% (b)	8,8%	8,9%
Luxemburg	13,3%	7,7% (b)	6,1%	5,5%	7,3%
Nederland	13,5%	10,9%	9,3% (b)	8,0%	7,1%
Verenigd Koninkrijk	11,5%	15,7%	12,4%	11,2%	10,6%

(b): Breuk in de gegevens.

Bron: Eurostat.

Andere producten en diensten van Statbel

STATBEL, een nieuwe naam, logo en website voor het Belgische statistiekbureau

Vanaf 15 januari 2018 publiceert de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de FOD Economie zijn statistieken en cijfers onder een nieuwe identiteit: Statbel.

124

De organisatie is de opvolger van het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek. Met deze nieuwe naam en dit nieuwe logo wil het Belgische statistiekbureau meer duidelijkheid creëren voor zijn eindgebruikers.

Statbel produceert zijn statistieken volgens de Europese richtlijnen die zijn vastgelegd in de Praktijkcode voor de Europese statistiek. Daarbij zijn onafhankelijkheid, objectiviteit, vertrouwen, kwaliteit en toegankelijkheid de kernwaarden. Statbel is een kwaliteitslabel voor openbare statistieken in België.

Samen met de nieuwe naam lanceert Statbel ook een volledig nieuwe website: www.statbel.fgov.be. Die website moet de officiële cijfers die Statbel publiceert over België, nog toegankelijker maken voor het brede publiek. De nieuwe website en de structuur ervan staan helemaal in functie van de gebruiker. Die moet snel de informatie vinden die zij of hij zoekt, en moet in één oogopslag kunnen zien welke cijfers en statistieken er beschikbaar zijn.

Ontdek uw gemeente - De Belgische gemeenten in cijfers

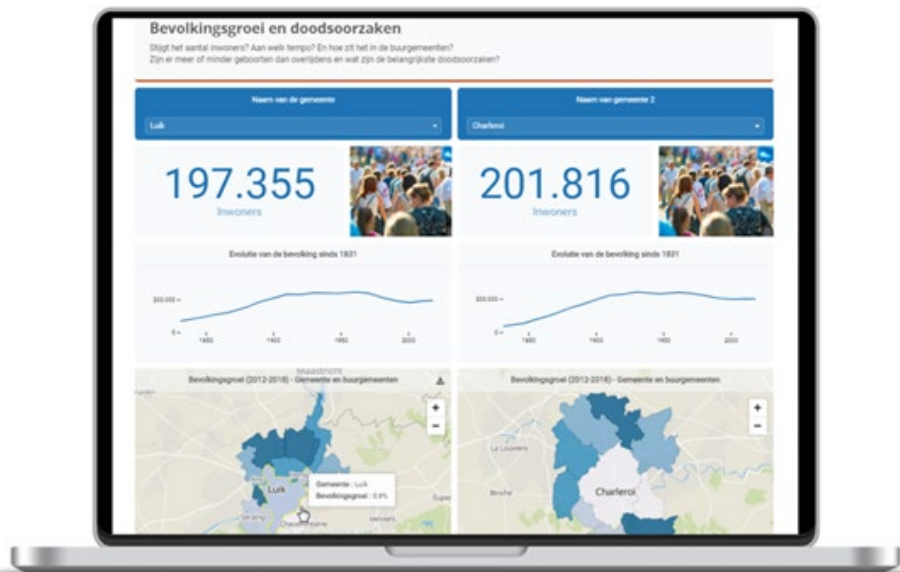

Statbel lanceerde in 2018 de online tool 'Ontdek uw gemeente - De Belgische gemeenten in cijfers'.

U vindt er snel en makkelijk een overzicht van de belangrijkste cijfers van uw gemeente, zoals het aantal inwoners, de bevolkingsevolutie, bebouwing, fiscale inkomens, ondernemingen en het voertuigenpark.

Bovendien kan u met de nieuwe tool uw eigen gemeente ook vergelijken met een andere Belgische gemeente. U kan de gegevens achter de grafiek downloaden, de afbeelding hergebruiken of het dashboard van uw gemeente delen op social media.

125

BLIJF OP DE HOOGTE!

Consulteer dagelijks ons nieuwsoverzicht op onze homepage. U vindt er alle nieuwe cijfers en statistieken die we publiceren. De uitbrengkalender toont de verwachte cijfers.

126

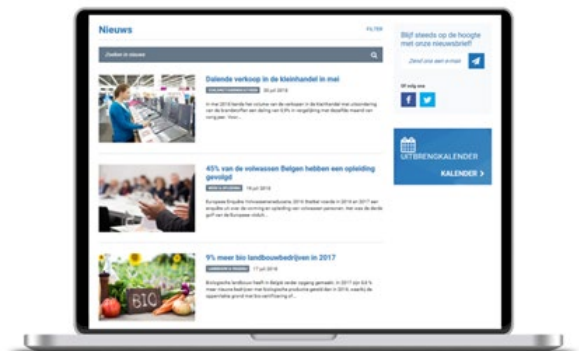
<https://statbel.fgov.be>

Oudere releases vindt u in ons nieuwsarchief en een wekelijkse overzicht van alle nieuws krijgt u in uw e-mailbox als u zich abonneert op onze nieuwsbrief.

Tenslotte blijft u ook via Twitter en Facebook op de hoogte van alle nieuwe cijfers.

<https://statbel.fgov.be/nl/nieuws>

HUURCALCULATOR

Bereken zelf uw huur met de huurcalculator!

De huurcalculator kan gebruikt worden voor alle huurcontracten (woninghuurovereenkomsten, handelshuurovereenkomsten en andere huurcontracten volgens het artikel 1728bis van het Burgerlijk wetboek) waarbij de gezondheidsindex van toepassing is en er geen andere specifieke bepalingen staan in het huurcontract.

<https://statbel.fgov.be/nl/themas/consumptieprijsindex/huurindexatie>

127

INDEX SEARCH

Snel een index zoeken met de Index Search !

Indien u een consumptieprijsindex of een gezondheidsindex voor een bepaalde maand zoekt, volstaat het dat u jaar en maand invoert. Vervolgens krijgt u zowel de consumptieprijsindex als de gezondheidsindex op alle beschikbare basissen.

https://indexsearch.statbel.fgov.be/Nl/indicators/cpi/cpi_base_nl.asp

HUURPRIJS BEREKENEN?

Gebruik onze huurcalculator

BEREKEN HIER SNEL DE HUURPRIJS

INDEX SEARCH

Vind de consumptieprijsindex per maand

ZOEK HIER SNEL EEN INDEX

In mei 2016 werd een nieuwe versie van onze online databank be.STAT gelanceerd. Met onze vernieuwde online databank be.STAT kunt u gemakkelijk zelf tabellen samenstellen en downloaden.

Nieuw is de rechtstreekse toegang tot de toepassing naar een overzichtspagina met alle beschikbare datasets. De interface is ook gebruiksvriendelijker en er zijn extra exportmogelijkheden voorzien zoals json.

128

<https://bestat.economie.fgov.be/bestat>

Bevolking naar woonplaats, nationaliteit, burgerlijke staat, leeftijd en geslacht
 Nota kubus: Deze resultaten werden onderworpen aan een procedure die als doel heeft specifieke individuele situaties onherkenbaar te maken.
 Datum laatste wijziging: 14/06/2018 11:17 GMT +0200

KOLOMMEN: Woonplaats, Geslacht
 RIJEN: Bevolking op 01 januari 2018, Leeftijdsgroep

FILTERS

		Belgie		Belgie				Belgie		
		Belgie		↕ Vlaams Gewest		↕ Brussels Hoofdstedelijk Gewest		↕ Waals Gewest		
		Mannen en vrouwen		Mannen en vrouwen		Mannen en vrouwen		Mannen en vrouwen		
	Alle leeftijden	Leeftijdsgroep	Geslacht	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Bevolking op 01 januari 2018	Alle leeftijden	↕ Minder dan 18 jaar		620.550	651.057	134.233	140.656	369.011	385.908	2.301.495
	Alle leeftijden	↕ Van 18 tot 64 jaar		1.968.727	2.002.537	383.979	382.176	1.104.448	1.102.152	6.944.019
		↕ 65 jaar en meer		722.584	587.512	93.889	63.793	380.743	282.035	2.130.556
* Alle leeftijden				3.311.861	3.241.106	612.101	586.625	1.854.202	1.770.175	11.376.070

OPEN DATA

Statbel stelt in dit portaal datasets in specifieke open dataformaten ter beschikking. Iedereen kan deze open data gratis gebruiken zowel voor commercieel als niet-commercieel gebruik. Er komen regelmatig nieuwe datasets bij. De nieuwe datasets worden op deze pagina en in onze nieuwsbrief aangekondigd.

<https://statbel.fgov.be/nl/open-data>

CENSUS 2011, EEN VOLKSTELLING VOOR DE EENENTWINTIGSTE EEUW

129

- De Census 2011 is een momentopname van België op 1.1.2011.
- Hij werd georganiseerd door Statbel.
- Hij is de eerste volkstelling die geen enkele last bij de burgers veroorzaakte.
- Alle gegevens van de Census 2011 komen uit administratieve databanken.
- Strikte vertrouwelijkheidsregels waarborgen de anonimiteit en het respect voor de privacy van de burger.
- De kost van dit soort volkstelling is veel lager dan die van een klassieke telling.
- In de 28 lidstaten van de Europese Unie worden dezelfde definities gebruikt, waardoor internationale vergelijkingen veel gemakkelijker worden.
- Door deze nieuwe methodologie kunnen de resultaten in de toekomst regelmatig bijgewerkt worden.

<http://www.census2011.be>

**Alle cijfers zijn terug te vinden
op onze website : www.statbel.fgov.be**

**FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium**

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: NICO WAEYAERT
NORTH GATE III - KONING ALBERT II-LAAN, 16 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE: S000.02N/2018